

תוכן עניינים

עמוד

1	פרק א': שם התנועה
1	פרק ב': מטרות
3	פרק ג': חברות
3	החברות בתנועה
3	בקשה לחברות בתנועה
3	דמי חבר
4	זיקה לסנף
4	הזכות לבחור ולהיבחר
5	הפסקת חברות
5	יקיר התנועה
7	פרק ד': סניפים
7	סניף התנועה
7	מועצת סניף
8	הוראת שעה
8	הנהלת הסניף
8	מזכירות הסניף
9	הבחירות למועצת הסניף
10	פרק ה': הועידה והמרכז
10	מסוד עליון
10	סמכויות הועידה והמרכז
11	סדר יום
11	חלוקת הצירים
12	בחירת הצירים
12	יישובים
13	מייסדים
13	צירים מכוח כהונה
13	ועדת בחירות מרכזית
13	הקמה
14	תפקיד וסמכויות
15	תוצאות הבחירות
15	סופיות החלטות
15	סדרי עבודת המרכז
16	פרק ו': יושב ראש התנועה
16	הגדרה
16	סמכויות יושב ראש התנועה
17	ועדת הפיקוח
17	הקמה
17	דרך הפעולה
17	מועמד
18	תעמולת בחירות
18	אכיפה
18	תוצאות הבחירות
19	סופיות החלטות
20	פרק ז': לשכת הליכוד
21	סמכויות
22	פרק ח': מזכירות הליכוד
24	פרק ט': בית הדין
24	הרכב חבר השופטים
24	נשיא בית הדין
24	נשיאות בית הדין
24	מותב בית הדין
25	דרך השיפוט
25	הגדרת סמכויות
25	השתתפות בשיבות
25	פסיקה וענישה
26	דיון נוסף
27	פרק י': המוסד לביקורת
27	סמכויות
27	הליכים
27	ערעור
28	השתתפות בשיבות

29	פרק י"א: הסיעה בכנסת
29	סמכויות
29	דרך הבחירה
30	פרק ב': סיעת הליכוד בהסתדרות
32	פרק י"ב 1: צעירי הליכוד
32	חברות
32	ועידת צעירי הליכוד
33	המועצה הארצית של צעירי הליכוד
33	סמכות
33	הועד המנהל של צעירי הליכוד
34	י"ר צעירי הליכוד
34	ועדת הבחירות
35	פרק י"ב 2: השלטון המקומי
35	סיעת הליכוד ברשות המקומית
35	בחירת מועמדי הליכוד למועצת הרשות המקומית
35	ועדת היגוי עליונה
36	הוראות שונות
37	פרק י"ב 3: הליכוד העולמי
39	פרק י"ג: הוראות כלליות
39	זכויות החתימה
39	החלטות גוף בוחר
39	ישיבה ראשונה
39	זימון ישיבות
39	קיום גוף
39	הצבעות
40	המועד לערעור
40	הודעות לחברים
40	מ"מ י"ר ארעי וזמני
40	כפיפות
40	כהונה
40	ועדה מיוחדת

חוקת הליכוד

כפי תקפה ליום כ' כסלו תשע"ב ה-16 לדצמבר 2011¹

פרק א': שם התנועה

שם התנועה הוא: "הליכוד", תנועה לאומית-ליברלית.

פרק ב': מטרות

1. "הליכוד" הינו תנועה לאומית ליברלית, הדוגלת בקיבוץ גלויות, בשלמות המולדת, בחרות האדם ובצדק חברתי והיא חותרת להשגת מטרות אלה:
  - א. ריכוז העם היהודי בארץ ישראל, קיבוץ גלויותיו ומיזוגו במולדת, טיפוח האהבה לארץ ישראל בלב העם וההכרה באחדות הגורל של בני העם היהודי.
  - ב. שמירת זכותו של העם היהודי על ארץ ישראל, כזכות נצחית שאינה ניתנת לערעור, התמדה ביישובם ובפיתוחם של כל חלקי ארץ-ישראל והחלת ריבונות המדינה עליהם.
  - ג. קיום ריבונות המדינה ובטחונה ושלוש אמת עם שכנינו.
  - ד. השרשת ערכיה הנצחיים של מסורת ישראל בחינוך ובחיי המדינה, שמירת ערכי המוסר וטוהר המידות, והקמת חברת איכות בארץ ישראל.
  - ה. קיום משטר ממלכתי-דמוקרטי במדינה: הבטחת עליונות החוק, זכויות האדם והאזרח, חופש המצפון, חרות הפרט, שוויון זכויות והזדמנות כל אזרחי המדינה ומניעת כל אפליה על רקע מין, גזע, עדה, דת, מעמד או השקפה.
  - ו. שילוב אוכלוסיית המיעוטים במערכות המדינה והתנועה.
  - ז. ביצורה הכלכלי של המדינה ויצירת תנאים נאותים לצמיחה כלכלית ולכינון משק חופשי-תחרותי הנושא את עצמו והמבוסס על יוזמה חפשית, והימנעות הממשלה, ככל הניתן ממעורבות במשק.
  - ח. טיפוח וקידום ערי הפיתוח ושכונות המצוקה.
  - ט. אחריות ממלכתית לרמה סבירה של בטחון הפרט, חינוך, בריאות, תעסוקה ואיכות הסביבה.

¹ בישיבת מרכז הליכוד שהתקיימה ביום ה-15.12.2011 התקבלו תיקונים לחוקה

פרק ג': חברות

החברות בתנועה

2. אזרח ישראל בגיר ותושב הארץ, המזדהה עם מטרותיה של התנועה ואינו חבר במפלגה אחרת, כשיר להיות חבר בתנועה.
3. לא יתקבל אדם לחבר התנועה אם הורשע על ידי בית משפט מוסמך, בפסק דין סופי, בעבירה שיש עימה קלון, עד עבור שנה מיום מתן פסק דין או מיום שסיים לרצות את עונשו, הכול לפי המאוחר יותר.
4. חבר התנועה יקיים את הוראות החוקה, יישמע להחלטות מוסדות התנועה ורשויותיה ויסייע בהגשמת מטרותיה.

בקשה לחברות בתנועה

5. (א) בקשה לחברות בתנועה תיחתם בחתימת יד המבקש להצטרף לתנועה, על גבי טופס "בקשת הצטרפות", והוא יכלול את אלה:
  1. הצהרת המבקש כי הוא מזדהה עם מטרותיה של התנועה.
  2. הצהרת המבקש כי אין הוא חבר במפלגה אחרת.
  3. הרשאה לחייב את המבקש בדמי חבר באמצעות חשבונו בבנק.
  4. תוסף המאשר את קבלת טופס הבקשה ואת מועד הקבלה.
- (ב) תוקפה של ההרשאה לחייב בדמי חבר באמצעות חשבונו בבנק יהא מותלה עד אשר יהא המבקש לחבר התנועה.
- (ג) חדל אדם להיות חבר התנועה, יפוג תוקפה של ההרשאה לחייבו בדמי חבר באמצעות חשבונו בבנק.
6. טופס "בקשת הצטרפות" יוגש לסניף המקומי, או ישירות למחלקת רישום החברים של התנועה. על הסניף המקומי חלה חובה להעביר את כל הטפסים למחלקת רישום החברים של התנועה.
7. (א) בהעדר טעם לפסול, תקבל מחלקת רישום החברים את המבקש כחבר תנועה.
- (ב) נפל פגם ממשי בבקשת הצטרפות, תודיע מחלקת רישום החברים למבקש את מהות הפגם, ותאפשר לו לתקן את הפגם בדרך שתקבע.
8. דחתה מחלקת רישום החברים בקשה להצטרף לתנועה, תודיע למבקש בכתב ובדואר רשום על דבר הדחייה ותכלול בהודעה את תמצית נימוקיה.
- המבקש רשאי לערער על ההחלטה בפני בית-הדין של התנועה בתוך 15 יום מקבלת ההודעה. הודעה על זכות זו תימסר למבקש.
9. התקבל מבקש והיה לחבר התנועה תחשב חברותו מיום שהגיש את הבקשה ושמו ייכלל ברשימת חברי התנועה.

דמי חבר

10. חבר התנועה ישלם לתנועה דמי חבר שנתיים.
11. תשלום דמי חבר הוא בהעברה בנקאית המזכה את חשבונה של התנועה, הכל על פי הרשאה לחיוב חשבונו האישי, שנתן החבר לתנועה (להלן בפרק זה – הוראת קבע); חשבון בנק של בן זוג, בן, בת או הורה ייחשב לחשבון אישי.
12. לא תגבה התנועה מאת חבר באמצעות הוראת הקבע אלא את דמי החבר בלבד.
13. (א) יושב ראש התנועה רשאי, אחת לשנה, לאחר התייעצות עם גזברות התנועה לשנות את גובה דמי החבר. השינוי בדמי החבר יכנס לתוקף לגבי כל חבר בתום שנה מעת שחוייב חשבונו בבנק באחרונה.
- (ב) החליט יושב-ראש התנועה על שינוי בדמי החבר לא ייגבו דמי החבר החדשים אלא 60 יום מעת שיתמלאו כל אלה:
- (1) תפורסם הודעה לחברי התנועה על השינוי בסכום דמי החבר. ההודעה תפורסם בעיתון בוקר אחד ובשני עיתוני ערב והשלושה יהיו עיתונים נפוצים ביותר במדינה; וכן,
- (2) תשוּג הודעה לסניפי התנועה על השינוי בסכום דמי החבר.
14. היו שני בני זוג חברים בתנועה, ואחד מביניהם נתן הוראת קבע המשותפת לו ולבן זוגו, ישלם האחד דמי חבר מלאים ובן הזוג האחר ישלם מחצית מדמי החבר בלבד.

זיקה לסניף

15. (א) חבר יימנה על הסניף שבמקום מגוריו בלבד. חבר התנועה שהוא תלמיד במוסד חינוכי, רשאי להיות חבר בסניף שבתחומו מצוי המוסד החינוכי. סיים להיות תלמיד במוסד האמור, תחול עליו בהתאמה הוראת סעיף 17 להלן.
- (ב) מקום המגורים של חבר לפי סעיף זה הוא הכתובת הרשומה במרשם האוכלוסין. (תיקון מיום 2.3.97).
16. לא יימנה חבר אלא על סניף אחד בלבד.
17. (א) חבר שהעתיק את מקום מגוריו יימנה על הסניף שבמקום מגוריו הקודם, או על הסניף שבמקום מגוריו החדש - על פי שיקול דעתו. ביקש חבר להימנות על הסניף שבמקום מגוריו החדש - לא יוכל לשוב עוד אל סניפו הקודם.
- (ב) בקשת חבר להישאר בסניף מקום מגוריו הקודם, או להימנות עם חברי סניף מקום מגוריו החדש - תבוא בכתב ותיחתם בחתימת יד המבקש.

הזכות לבחור ולהיבחר

- 18¹. חבר זכאי לבחור למוסדות התנועה ולמוסדות הסניף, ובלבד שהיה לחבר התנועה לפחות 16 חודשים לפני יום הבחירות ושילם בהם כסדרם את דמי החבר השנתיים.
- 18². חבר זכאי להיבחר למוסדות כאמור אם היה לחבר התנועה לפחות שנתיים לפני היום

הקובע ושילם בהן כסדרם את דמי החבר השנתיים.

19³. (א) חבר זכאי להיבחר מטעם התנועה לכנסת, לממשלה, להסתדרות הציונית, לראשות רשות מקומית או למועצתה, למוסד בהסתדרות הכללית ולכל גוף שאינו מוסד או גוף של התנועה ובלבד שהיה לחבר התנועה לפחות שלוש שנים לפני הצגת מועמדותו ושילם בהן כסדרם את דמי החבר השנתיים.

(ב) בהסכמתו של יו"ר התנועה, רשאית המזכירות לפטור חבר מתנאי כאמור בסעיף קטן (א) או להתיר לו איסור כאמור בסעיף 152, בהתמודדות על תפקיד נבחר שלא בתוך התנועה.

20. (א) הורשע חבר בפסק דין סופי ונידון לעונש מאסר בפועל לתקופה העולה על שלושה חדשים, לא יהיה מועמד לתפקיד בתנועה או לתפקיד מטעמה, אלא אם קבע יו"ר ועדת הבחירות המרכזית בליכוד כי אין עם העבירה שבה הורשע, בנסיבות העניין, משום קלון.

(ב) בערעור על קביעה כי אין עם העבירה, בנסיבות העניין, משום קלון או על סירוב לקבוע כן ידון בית הדין בהתאם לעילות ולסעדים שלפיהם דן בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק.

הפסקת חברות

21. חבר יחדל מלהיות חבר התנועה בכל אחד מאלה:

- (א) הודיע לתנועה בכתב ובחתימת ידו על רצונו לחדול מלהיות חבר התנועה ולא חזר בו מהודעתו זו בתוך 48 שעות מעת שניתנה.
- (ב) הופיע, ללא אישור יו"ר התנועה או מוסד מרכזי של התנועה, ברשימה מתחרה לרשימה של התנועה בבחירות לכנסת, או שפעל מטעם או למען רשימה כזו.
- (ג) הופיע, ללא אישור האגף לשלטון מקומי בליכוד, ברשימה מתחרה לרשימה של התנועה בבחירות לרשות מקומית, או שפעל מטעם או למען רשימה כזו.
- (ד) הופיע, ללא אישור סיעת הליכוד בהסתדרות, ברשימה מתחרה לרשימה של התנועה בבחירות להסתדרות העובדים הכללית או שפעל מטעם או למען רשימה כזו.
- (ה) פרש מסיעת הליכוד בכנסת, ברשות המקומית, בהסתדרות הציונית, בהסתדרות הכללית או מכל גוף אחר שהליכוד מיוצג בו.
- (ו) הקים מפלגה אחרת או הצטרף או פעל או סייע סיוע של ממש לרשימה או למפלגה המתחרה לליכוד או הזדהה עם אחד מאלה, והכל בלא קבלת אישור התנועה.
- (ז) הורשע על ידי בית המשפט מוסמך, בפסק דין סופי, בעבירה שיש עימה קלון.
- (ח) נתן הוראה המפסיקה את תשלום דמי החבר באמצעות הוראת הקבע, או גרם לאי כיבוד הוראת הקבע בדרך אחרת.
- (ט) ניתן לגביו פסק-דין של התנועה המורה על פקיעת חברותו בתנועה.
- אגף הארגון של התנועה יודיע לחבר על הכוונה להורות על הפסקת החברות מיד עם התקיים אחד מן הסעיפים (א) עד (ט) ויפרט בהודעתו את טעמה. האגף יאפשר לחבר, באורח הוגן, להביא בפניו את עמדתו בעניין זה בדרך שיקבע בתוך 15 יום.
- לאחר מכן, יקבע אגף הארגון את עמדתו ויודיע לחבר את החלטתו, כמו גם את זכותו לערער על ההחלטה לבית הדין של התנועה.
- מי שחברותו הופסקה על פי סעיף זה יהיה זכאי לערער על ההחלטה בפני בית-הדין של התנועה,

בתוך 21 יום ממועד הפסקת החברות. החלטת בית-הדין תהיה סופית.

יקיר התנועה

22. חבר שמלאו לו שבעים וחמש שנים והיה פעיל בתנועה (ובמרכיביה) לפחות עשרים וחמש שנים, יהיה זכאי, לפי החלטת המרכז, לקבל את התואר "יקיר התנועה".

-
1. הוראה זו אינה חלה על מי שהיה לחבר התנועה לפני 21.12.04, אלא ממשוך לחול עליו הדין הקודם כלהלן: "18. חבר זכאי לבחור ולהיבחר למוסדות התנועה ולמוסדות הסניף ובלבד שהיה חבר התנועה ביום שנקבע ע"י המרכז כ"יום הקובע" לעניין הבחירות, ושילם את דמי החבר באמצעות הוראת הקבע עד ליום הקובע (להלן - 'תקופת האכשרה'.
  2. הוראה זו אינה חלה על מי שהיה לחבר התנועה לפני 21.12.04, אלא ממשוך לחול עליו הדין הקודם כאמור בהערה לסעיף 18.
  3. הוראה זו אינה חלה על מי שהיה לחבר התנועה לפני 21.12.04, אלא ממשוך לחול עליו הדין הקודם כלהלן: "19(א). חבר זכאי להיבחר מטעם התנועה לכנסת, לממשלה, להסתדרות הציונית, לראשות רשות מקומית, למוסד בהסתדרות הכללית ולכל גוף שאינו מוסד או גוף של התנועה ובלבד שהיה לחבר התנועה לפחות 9 חודשים לפני היום הקובע. (ב) יו"ר התנועה רשאי להרשות לחבר הצגת מועמדות לתפקידים המנויים לעיל, אף אם לא נתקיימה בו הוראת סעיף קטן (א)".

פרק ד': סניפים

סניף התנועה

23. הסניף הוא היחידה הארגונית הפועלת ומטפלת בענייני התנועה בתחום האזור שנקבע לסניף.
24. הסניף יפעל בהתאם למדיניות התנועה ולמטרותיה על פי חוקה זו ובהתאם להוראות ולהנחיות התנועה.
25. בכל רשות מקומית שבה 300 חברי תנועה לפחות יקום סניף. תחומו הגיאוגרפי של הסניף יהא כתחומה של הרשות המקומית.
26. אגף הארגון של התנועה רשאי בנסיבות מיוחדות, לקבוע כי תחום סניף מסוים יהא שונה במקצת מתחומה של הרשות המקומית.
27. (א) אגף הארגון של התנועה רשאי, לפי נהל שייקבע על ידו, להקים סניף ברשות מקומית גם אם אין בה 300 חברים, או ביישוב שאינו רשות מקומית.
- (ב) היה מספר החברים ביישוב פחות מ- 100 יוקם סניף במסגרת המועצה האזורית שבתחומה נמצא הישוב, ובלבד שבמוסדות הסניף יהיה נציג אחד לפחות של כל ישוב בו נמנו לפחות 10 חברים.
- (ג) על אף האמור בסעיף זה, יישוב המשתייך לתנועת ההתיישבות של הליכוד יהיה לסניף.

מועצת הסניף

28. בכל סניף תיכון מועצה. המועצה תפעל כמוסד העליון של הסניף.
29. מספר חברי מועצת הסניף יהיה כדלקמן:
- בסניף שבו מ- 100 ועד 300 חברים - 21
  - בסניף שבו מ- 301 ועד 1000 חברים - 41
  - בסניף שבו מ- 1001 ועד 2000 חברים - 71
  - בסניף שבו מ- 2001 ועד 3000 חברים - 101
  - בסניף שבו מ- 3001 ועד 5000 חברים - 131
  - בסניף שבו מעל ל- 5000 חברים - 151
30. (א) על האף האמור לעיל רשאית מועצת סניף להחליט על צירוף חברים נוספים למועצה, שמספרם לא יעלה על 10% ממספר חברי המועצה, ובלבד שבעד הצירוף הצביעו 75% מחברי המועצה.
- (ב) היה מספר המועמדים למועצת הסניף כמספר חברי המועצה או בתוספת שאינה עולה על 10% ממספרם יהיו כל מועמדים לחברי מועצת הסניף אף אם כתוצאה מכך יעלה מספר חברי מועצת הסניף על המצוין בסעיף 29 ולא תתקיימנה בחירות.
- (ג) חבר ועדת הבחירות המרכזית יהיה חבר במועצת סניפו והוא יבוא בנוסף למספר חברי המועצה הקבוע בסעיף 29.

הוראת שעה

- תחולת סעיף 30 - מתום הבחירות לרשויות המקומיות (נובמבר 1993)
31. המועצה תדון בעקרונות הפעולה של הסניף, בהתאם למדיניות הכללית הנקבעת על ידי המוסדות המרכזיים של התנועה, ובהתאם לחוקה זו.
32. המועצה תבחר ביושב ראש המועצה. יו"ר המועצה לא יכהן כיו"ר ההנהלה או המזכירות או כחבר במוסדות אלה, אולם, רשאי הוא להשתתף דרך קבע בישיבות ההנהלה והמזכירות.
33. המועצה תבחר ביו"ר הנהלת הסניף. יו"ר ההנהלה יביא למועצה, לאישורה, הצעה בדבר הרכב הנהלת הסניף.
34. המועצה תתכנס אחת לארבעה חודשים לפחות, וסדר יומה ייקבע על ידי יושב ראש המועצה, בהתייעצות עם יו"ר הנהלת הסניף. הנהלת הסניף רשאית להחליט על כינוס המועצה לישיבות שלא מן המניין, ולקבוע את סדר יומן של ישיבות אלה.
35. 20% מחברי המועצה רשאים לדרוש בכתב מיושב ראש המועצה לכנס את המועצה לכינוס שלא מן המניין לדיון בנושא שיוגדר על ידם.
- נעשתה פנייה כאמור, יכנס יושב ראש המועצה את המועצה לדיון בנושא שהוגדר כאמור, במועד המוקדם האפשרי ולא יאוחר מבתוך 30 יום מיום מסירת הדרישה.

הנהלת הסניף

36. מספר חברי הנהלת הסניף לא יעלה על שליש ממספר חברי המועצה ובכל מקרה לא יעלה על 51 חברים. היה מספר החברים בסניף פחות מ-300 תכהן מועצת הסניף כהנהלה.
37. הנהלת הסניף תנהל את ענייני הסניף, ותהיה אחראית לפעולותו התקינה בנושאי אירגון, כוח אדם ומנגנון, תקציב וכספים, הסברה, ובנושאים אחרים הדרושים לניהול ענייני הסניף.
38. הנהלת הסניף תבחר, מבין חברי הסניף, ועדות לגזברות, לארגון, להסברה וכל ועדות אחרות בין אם ועדות קבע או ועדות זמניות, או לעניין מיוחד, תקבע את סדר עבודתן ותאצול להן מסמכיותיה, לפי שיקול דעתה.
39. הנהלת הסניף תתכנס לישיבה מן המניין לפחות אחת לחודש, וסדר יומה ייקבע על ידי יושב ראש הנהלת הסניף.
40. 20% מחברי הנהלת הסניף רשאים לדרוש בכתב מיושב ראש הנהלת הסניף לכנס את הנהלת הסניף לכינוס שלא מן המניין לדיון בנושא שיוגדר על ידם.
41. (א) החלטה על התקשרות עם מפלגה או עם גוף ציבורי אחר במסגרת הרשות המקומית טעונה אישור האגף לשלטון מקומי של התנועה.
- (ב) מוסדות הסניף אינם רשאים, בכל צורה שהיא, להתחייב בשם התנועה ולעשות פעולה כלשהי אשר תחייב את התנועה, לרבות רישום חשבון בנק וניהולו, אלא בדרך ובאופן שנקבעו על ידי

מזכירות הסניף

42. (א) הנהלת הסניף רשאית לבחור מזכירות לסניף. מספר חברי מזכירות הסניף לא יעלה על שליש ממספר חברי הנהלת הסניף. יו"ר הנהלת הסניף יהיה יו"ר המזכירות.
- (ב) בסניפים שבהם מונה המועצה 21 או 41 חברים, תשמש הנהלת הסניף גם כמזכירות.
43. המזכירות תהיה מופקדת על הניהול השוטף של הסניף ועל ביצוע החלטות הנהלת הסניף.
44. סניף שהוקמה בו מזכירות תבחר המזכירות את הועדות האמורות בסעיף 38 לעיל, באישור ההנהלה.

הבחירות למועצת הסניף

45. (א) הבחירות למועצת הסניף תתקיימנה ביום הבחירות לוועידה. לא תתקיימנה בחירות למועצות הסניפים תוך תקופה של שנה לפני בחירות לכנסת או לרשויות המקומיות, אלא אם החליט מרכז התנועה אחרת.
- בחירות למועצות הסניפים שנדחו כאמור, תתקיימנה בתוך שנה לאחר הבחירות לכנסת או לרשויות המקומיות לפי העניין.
- (ב) על אף האמור לעיל, רשאי מרכז התנועה להחליט כי הבחירות למועצות הסניפים לא תתקיימנה ביום הבחירות לוועידה, אלא במועד אחר בכפוף להוראות חוקה זו.
- (ג) החליט מרכז התנועה לקיים בחירות כאמור בסעיף קטן (ב) - יבחר בועדת בחירות מרכזית לניהולן וזו תהנה מכל הסמכויות המנויות בסעיפים 64-77.
46. (א) המועצה תבחר על ידי כלל חברי הסניף בבחירות כלליות, חשאיות, ישירות, שוות ואישיות.
- (ב) כל בוחר יהיה רשאי להצביע עבור לא יותר מ-2/3 ממספר החברים במועצת הסניף. (כאשר 2/3 אינם מספר שלם, יעוגל המספר אל השלם הקרוב אליו).
- (תיקון מיום 2.3.97).
47. (א) מועצת הסניף תבחר ועדת בחירות מקומית לניהול הבחירות למועצת הסניף ולצירי הוועידה מטעם הסניף.
- (ב) ועדת הבחירות המקומית תפעל על פי החלטות והנחיות ועדת הבחירות המרכזית. ועדת הבחירות המרכזית תשגר משקיפים להבטחת קיומן הנאות של הבחירות, לפי בקשת אחד מחבריה.
- (ג) ערעורים על החלטות ועדת הבחירות המקומית יוגשו לוועדת הבחירות המרכזית והחלטתה תהיה סופית.
- (ד) ועדת הבחירות המרכזית רשאית לתת, במסגרת הסמכויות המוקנות לה בחוקה זו, כל הוראה שנועדה להבטיח את תקינות הבחירות וכשרותן.
48. ועדת הבחירות תימנה 5 חברים, ותיבחר באופן שכל בוחר יהא רשאי להצביע בעבור לא יותר

מ- 3 חברי הועדה.

49. ועדת הבחירות המקומית תנהל את הבחירות בסניף, על פי נוהל בחירות שתקבע ועדת הבחירות המרכזית, ותעשה כל פעולה במסגרת חוקה זו לקיום תקין של הבחירות. ספר הבחירות יוגש לוועדת הבחירות ע"י ועדת הבחירות המרכזית.

המוסדות המרכזיים

פרק ה': הועידה - המרכז

מוסד עליון

50. הועידה, ובין ועידה לוועידה - המרכז, הם המוסד העליון של התנועה, והם רשאים להחליט בכל ענייני התנועה.

51. צירי ועידת התנועה יהיו לחברי מרכז התנועה בין ועידה נבחרת אחת לבין הבאה אחריה. 51א. על אף האמור בסעיף 51, מי שהופסקה חברותו במרכז מחמת מניעה שבחוק שירות המדינה (סיוג פעילות מפלגתית ומגבית כספים), תשי"ט - 1959, יוכל לשוב ולהיות חבר המרכז אם הודיע בכתב ליו"ר המרכז כי מניעה כאמור אינה קיימת עוד.

52. (א) ועידה נבחרת נפתחת במושב ראשון אשר יתכנס תוך 90 ימים מיום פרסומן של תוצאות הבחירות למוסד זה; היא תינעל תוך 90 ימים ולא פחות מ - 30 ימים מיום שנפתחה כאמור, ולאחר שבחרה את יו"ר המרכז, את יו"ר המזכירות ואת יו"ר הלשכה.

(ב) מושב ראשון של המרכז יתקיים תוך 30 ימים מיום נעילתה של הועידה.

53. (א) הבחירות לוועידה תתקיימנה אחת לארבע שנים מעת נעילתה. לא תתקיימנה בחירות לוועידה תוך תקופה של שנה לפני בחירות לכנסת או לרשויות המקומיות, אלא אם החליט מרכז התנועה אחרת.

(ב) בחירות לוועידה, שנדחו כאמור, תתקיימנה בתוך שלוש שנים לאחר הבחירות לכנסת או לרשויות המקומיות לפי המאוחר. תוקף השינוי יהיה רטרואקטיבי והוא יחול כבר בבחירות לוועידה הקרובה, שאמורה להיבחר לאחר הבחירות לכנסת ה- 18 (תוקן בהצבעת מרכז הליכוד שנערה ביום 29.4.2010)

54. מרכז התנועה יחליט על תאריך הבחירות לוועידה ועל מועד פתיחת הועידה, בכפוף להוראות חוקה זו.

סמכויות הועידה והמרכז

55. (א) הועידה מוסמכת להחליט על חוקת התנועה ולשנות אותה מעת לעת ברוב של המשתתפים בהצבעה.

(ב) הועידה תבחר את בית הדין ואת המוסד לביקורת.

(ג) הועידה תבחר את יושב ראש הועידה, נשיאות הועידה וועדותיה, והיא מוסמכת להחליט על נוהל דיוניה.

(ד) הועידה והמרכז מוסמכים לקבל החלטות ולשנותן.

- (ה) (1) המרכז מוסמך לשנות את החוקה, זולת סעיף 80 שבה, ברוב של שני שלישים המשתתפים בהצבעה; ובהצעה שהוועידה העבירה אליו וטרם חלפו 18 חדשים מיום נעילתה – ברוב של המשתתפים בהצבעה.
- (2) לוועידה ולמרכז ועדת חוקה מתמדת, אחת (להלן – ועדת החוקה).

סדר יום

56. (א) בפתח המושב הראשון תבחר הוועידה ביושב ראש הוועידה ובנשיאות הוועידה; מספר חברי הנשיאות לא יעלה על 11, והיא תנהל את הוועידה בכפוף להוראותיו של פרק זה.
- (ב) נבחרה נשיאות הוועידה, תבחר הוועידה בוועדת החוקה, לפי הוראות סעיף 57א¹.
- 56א. סדר יומה של הוועידה ייקבע על ידי יו"ר התנועה; הוועידה רשאית לשנות את סדר יומה שנקבע ע"י יו"ר התנועה.
57. (א) הצעות להחלטה בוועידה יוגשו לנשיאות הוועידה, ואם טרם התכנסה יוגשו באמצעות מנכ"ל התנועה; היא תשקול את ההצעות ותקבע אלה מהן יובאו לדיון, ואולם אין בכך כדי לגרוע מזכותו של מיעוט לפי הוראת סעיף 147.
- (ב) הצעות להחלטה במרכז יוגשו ליו"ר המרכז; הוא ישקול את ההצעות ויקבע אלה מהן יובאו לדיון; ואולם אין בכך כדי לגרוע מהוראות הסעיפים 88 ו- 147.
- 57א. (א) ועדת החוקה תמנה 21 חברים: 17 נבחרים מבין צירי הוועידה, ובהם לפחות שבע נשים, ועוד ארבעה מכוח כהונותיהם – יו"ר המרכז, אשר ישמש יו"ר הוועדה, יו"ר הלשכה, יו"ר המזכירות ויו"ר הסיעה בכנסת.
- (ב) בחירות לחברי הוועדה יהיו חשאיות; כל מצביע יסמן חמישה מועמדים בדיוק.
- (ג) 17 המועמדים שזכו למרב הקולות הכשרים ישובצו כחברי הוועדה; לא הייתה בהם אישה, יקודמו למקומות 17-11 שבע המועמדות שזכו למרב הקולות – קידום הדוחק לאחור מועמדים שנבחרו למקומות אלה; היו בהם נשים אחדות, יפחת בהתאם הצורך בקידום כאמור.
- (ד) חברי הוועדה הנבחרים יכהנו בה, ברציפות, עד לבחירתה של ועדת החוקה בוועידה הבאה; חברי הוועדה מכוח כהונותיהם – עד לבחירתם של יושבי-ראש המוסדות בוועידה הבאה.
- 57ב. (א) על אף האמור בסעיפים 56א, 57, 88 ו- 147, לא תיכלל בסדר יום הוועידה או המרכז הצעה לתיקון החוקה אלא אם הוכנה בידי ועדת החוקה, ובלבד שלא תימנע מהכנתה של הצעה שהגיש לה חבר התנועה אלא לאחר שניתנה לו הזדמנות להישמע בה, לפי כללים שהוועדה תקבע בתקנון.
- (ב) הצעה לשינוי בחוקה לא תידון בוועידה או במרכז אלא לאחר שנוסח השינוי המוצע הובא בפני חברי הגוף לא פחות מארבעה עשר ימים לפני מועד התכנסותו; הצבעה על הצעה כאמור לא תיערך ביום הדיון בה אלא לאחריו, במושב שיכונס לצורך הצבעה זו בלבד, ועל אף האמור בסעיף 150 – תהיה חשאית.

1. דין ועדת החוקה שכוננה לאחר בחירות אשר קיים המרכז ביום 3.8.05 כדין ועדת חוקה מתמדת שנבחרה בוועידה השלישית של התנועה (תיקון מיום 12.12.05, סעיף 5).

חלוקת הצירים

58. (א) מספר צירי הוועידה יהיה כ- 2,500 בצירוף הצירים שיוקצו לפי סעיפים 58, 62(ד) ו- 63א² צירי הוועידה יחולקו בין הסניפים, הישובים ואזור הבחירה "מייסדים".
(ב) חלוקת המנדטים בין הסניפים תהיה כדלקמן:
60% מהצירים ייקבעו על-פי אחוז המצביעים לליכוד בקלפיות שהיו באחריותו של סניף, מכלל מצביעי הליכוד בבחירות לכנסת המכהנת במועד החלוקה, באזורים שבאחריות הסניפים.
40% מהצירים ייקבעו על פי אחוז בעלי זכות הבחירה הכלולים בספר הבחורים הסניפי, מתוך בעלי זכות הבחירה הכלולים בספרי הבחורים הסניפיים.
השלמה לחוקה בנושא סניפי תל אביב (אושרה במרכז הליכוד בתאריך 2.3.97)
58א. לעניין חלוקת צירי הוועידה ובחירת מועצות הסניפים בתל אביב, יילקחו בחשבון 14 הסניפים האזוריים. הסניף המרחבי של המפלגה הליברלית לשעבר לא יבוא בחשבון הסניפים. כל חבר מחברי הסניף המרחבי של המפלגה הליברלית לשעבר יוכל להודיע לועדת הבחירות המרכזית בדרך שתקבע הועדה לאיזה מבין סניפי תל אביב ברצונו להשתייך, משהודיע כך החבר, יהיה הוא לחבר הסניף שבו בחר. מי שלא יודיע לועדה כאמור, יוכלו בספר הבחורים בסניף המתאים למענם הרשום.
בטלה החלטת מרכז הליכוד מיום 15.11.92 סעיף 61 בהוראת השעה (נוסח משולב).

3.58

(א) בנוסף לצירים שיוקצו לסניפים לפי סעיף 58(ב), יוקצו לכל אחד מהסניפים, שנמצא ביישוב שהינו במעמד מוניציפאלי של עיר או מועצה מקומית, צירים נוספים במספר, שיהיה שווה ל 33% ממספר הצירים שהוקצו לו לפי סעיף 58(ב).

(ב) היה מספר הצירים לוועידה, שהוקצה לסניף - שהתקבל מצירוף מספר הצירים שהוקצו לו לפי סעיף 58(ב) ומספר הצירים שהוקצו לו לפי סעיף 58ב' (א) - מספר שאינו עגול, יעוגל המספר כלפי מעלה למספר העגול הקטן ביותר הגדול ממנו.

(ג) סעיף 58 יחול מעת קבלתו במרכז הליכוד על הבחירות לועידת הליכוד הרביעית ואילך

בחירת הצירים

59. (א) צירי הוועידה ייבחרו בסניפים, בבחירות ישירות, כלליות, שוות, חשאיות ואישיות.
(ב) כל בוחר יהיה רשאי להצביע עבור לא יותר מ - 2/3 מכלל הצירים האמורים להיבחר בסניפו
(כ) אשר 2/3 אינם מספר שלם יעוגל המספר אל השלם הקרוב אליו.
(ג) חבר התנועה רשאי לבחור אך ורק בסניף שבו הוא חבר. חבר התנועה רשאי להיבחר כציר לוועידה מחוץ לסניפו, ובלבד שלא העמיד עצמו לבחירה אלא בסניף אחד בלבד.
(תיקון) מיום 2.3.97.

יישובים

60. לעניין קביעת הצירים ביישובים: "מצביעים" משמעם, מספר המצביעים בעבור הליכוד שבתחומי היישוב, הרשות המקומית או המועצה האזורית, על-פי העניין, בבחירות לכנסת

² התוספת "בצירוף הצירים שיוקצו לפי סעיפים 58, 62(ד) ו- 63א" התקבלה בישיבת המרכז שהתקיימה ביום ה- 15.12.2011

³ התקבל בישיבת מרכז הליכוד שהתקיימה ביום ה- 15.12.2011

המכהנת במועד החלוקה.

צירי הועידה מהיישובים יחולקו בדרך הבאה:

(א) ליישובים המאוגדים במועצה אזורית ייקבעו צירים לפי מספר המצביעים לחלק ב - 100.

(ב) ליישובים המאוגדים במועצה אזורית ברמת הגולן, ביהודה, בשומרון ובחבל עזה ייקבעו צירים לפי מספר המצביעים לחלק ל - 50.

(ג) (1) לישוב השייך לתנועה מיישבת שתקנונה קובע זיקה לליכוד, ייקבע לפחות ציר אחד לועידה. אם בישוב 100 מצביעים או יותר, ייקבעו ליישוב שני צירים. היה ישוב כזה בגולן, ביהודה, בשומרון או בחבל עזה - ייקבעו הצירים לפי מספר המצביעים לחלק ל - 50 ובלבד שייקבע כן לפחות ציר אחד.

(2) צירים הנקבעים לפי סעיף קטן זה באים בנוסף לצירים הנקבעים ליישובי המועצה האזורית. אולם, תושבי הישוב לא ישתתפו בהצבעה לבחירת צירי המועצה האזורית שבה מצוי יישובם.

(3) לענין הצירים בישובים האמורים לעיל, לא ייבחרו יותר משני צירים בני אותו יישוב.

(ד) לישוב מן המגזר הלא יהודי ייקבע מספר הצירים לפי מספר המצביעים לחלק ל- 250 ואולם, ציר אחד ייקבע ליישוב כזה, אף אם פחת מספר המצביעים מ- 250 ובלבד שמצויים בו לפחות 80 מצביעים. בנוסף, ייקבעו צירים בכל יישוב, על פי מודד המתפקדים בסניפים כפי שיחושב לגבי כל הארץ.

61. (א) הצירים ייבחרו בבחירות ישירות, שוות, כלליות, חשאיות ואישיות על ידי כלל חברי

הליכוד שבתחומי אותה מועצה. האמור לא בא לפגוע בהוראת סניף 60 (א)2 שלעיל.

(ב) כל בוחר יהיה רשאי להצביע עבור לא יותר מ - 2/3 מכלל הצירים האמורים להיבחר לפי סעיף 60 לחוקה במקום ההצבעה. (כאשר 2/3 אינם מספר שלם יעוגל המספר אל השלם הקרוב אליו).

(תיקון מיום 2.3.97)

מייסדים

62. (א) לענין סעיף זה, מייסד הוא מי שהוא בן 60 שנה או יותר, חבר באחד ממרכיבי הליכוד משך 30 שנה או יותר. (ב) מייסד רשאי, על פי בחירתו, להודיע בכתב לוועדת הבחירות המרכזית עד למועד שתקבע הועדה, כי הוא מבקש להיכלל באזור בחירה ייחודי - "מייסדים". מייסד שביקש כאמור, יוכל לממש את זכותו לבחור ולהיבחר, באיזור הבחירה "מייסדים", ולא ייבחר בצירים לועידה ולא ייבחר כציר לועידה בסניף מסניפי התנועה. (ג) 7.5% מצירי הועידה הנבחרים, ייבחרו באיזור הבחירה "מייסדים", בבחירות כלליות, חשאיות, ישירות, שוות ויחסיות. כל בוחר יהיה רשאי להצביע עבור לא יותר מ - 2/3 ממספר הצירים שנקבע בחוקה עבור "המייסדים" (כאשר 2/3 אינם מספר שלם יעוגל אל השלם הקרוב אליו). (תיקונים מיום 2.3.97 ומיום 6.1.05).

(ד)⁴ בנוסף למספר הצירים שיוקצה לאזור הבחירה "מייסדים" לפי סעיף 62(ג), יוקצו לאזור בחירה זה, צירים נוספים במספר, שיהיה שווה ל 33% ממספר הצירים שהוקצה לו לפי סעיף 62(ג).

(ה)⁵ סעיף קטן (ד) יחול מעת קבלתו במרכז הליכוד על הבחירות לועידת הליכוד הרביעית ואילך

⁴ ראה הערה 3

⁵ ראה הערה 3

צירים מכח כהונה

63. בנוסף לצירים הנבחרים יהיו לצירים, מכח כהונתם גם חברי ליכוד שהינם או שהיו שר בממשלה, חבר כנסת, ראש רשות מקומית, חבר הנהלת הסוכנות היהודית, חבר הנהלת ההסתדרות הציונית העולמית, יושב ראש ההנהגה העולמית של בית"ר, יושב ראש ההנהגה הארצית של בית"ר, יו"ר משקי חירות בית"ר, יו"ר הוועד הפועל הציוני, יו"ר הקרן הקיימת לישראל, יו"ר מכבי העולמית, יו"ר מכבי ישראל, יו"ר מכבי צעיר, חברי ועדת הבחירות המרכזית וממלאי מקומם, חברי ועדת הפיקוח וממלאי מקומם, מנכ"ל הליכוד ומנהלי האגפים הביצועיים של התנועה. הצירים מכח כהונה האמורים לעיל, באים בנוסף למנין הצירים הנבחרים בהתאם לסעיף 58(א)⁶. (תיקון מיום 2.3.97).

א63⁷

(א) בנוסף לצירים הנבחרים ולצירים מכוח כהונה לפי סעיף 63, יהיו לצירים מכוח כהונה גם חברי תנועה, שבמועד קביעת תאריך הבחירות לוועדה, כיהנו בתפקיד חבר מזכירות התנועה או חבר ועדת החוקה של התנועה או סגן ראש רשות מקומית או מנכ"ל ארגון נשי חרות ישראל או יו"ר הסתדרות העובדים הלאומית.

(ב) סעיף קטן (א) יחול מעת קבלתו במרכז הליכוד על הבחירות לוועדת הליכוד הרביעית ואילך

ועדת בחירות מרכזית

הקמה

64. (א) מרכז הליכוד יבחר, במועד קביעת תאריך הבחירות לוועדה ולמועצות הסניפים, בוועדת בחירות מרכזית ויעמיד בראשה שופט בדימוס של בית המשפט העליון או של בית משפט מחוזי (בפרק זה: הועדה). מספר חברי הועדה לא יעלה על שבעה לרבות היו"ר. המרכז יוכל למנות לכל חבר ועדה 2 ממלאי מקום קבועים: נעדר חבר הועדה משיבתה, יוכל ממלא מקומו לבוא תחתיו וזכויותיו, לרבות זכות ההצבעה, תהיינה כשל חבר הועדה הקבוע.

(ב) נבצר מיו"ר הועדה למלא את תפקידו, ימונה יו"ר אחר לוועדה ע"י נשיא בית הדין לאחר התייעצות עם יו"ר התנועה.

(תיקון מיום 2.3.97).

65. (א) המניין החוקי לפתיחת ישיבת הועדה הוא מחצית מחבריה. ראה יו"ר הועדה כי יותר ממחצית מחברי הועדה נמנעים מהשתתפות בישיבה ללא הצדקה - רשאי הוא להכריז על פתיחת הישיבה.

(ב) פחת מספר המשתתפים במהלך הישיבה לא יהא בכך כדי לפגוע במניין החוקי, והחלטות יכול

⁶ התוספת " הצירים הנבחרים בהתאם לסעיף 58(א) " התקבלה בישיבת המרכז שהתקיימה ביום ה- 15.12.2011

⁷ ראה הערה 3

שתתקבלנה בכל מניין.

66. החלטות הועדה תתקבלנה פה-אחד. בהיעדר הצבעת פה-אחד תהיה עמדת השופט בדימוס להחלטת הועדה.

67. (א) הועדה תקבע את סדרי עבודתה. הועדה מוסמכת למנות לעצמה ועדות משנה, ובכלל זה גם ועדת יחיד, שבהן יכהנו גם מי שאינם חברי הועדה, לקבוע את סמכויותיהן ובכלל זה את המניין החוקי לקבלת החלטות בהן.

(ב) ועדת הבחירות מוסמכת לקבוע את יום הבחירות במועד מוקדם או מאוחר מהמועד שנקבע ע"י המרכז ובלבד שלא יהיה מוקדם או מאוחר מ - 45 יום וזאת רק אם תיווצרנה נסיבות מיוחדות המחייבות את שינוי יום הבחירות. החלטת הועדה תהיה מנומקת ותפורסם בכתב לידיעת החברים.
(תיקון מיום 2.3.97).

תפקיד וסמכויות

68. הועדה אחראית לקיום הועידה ולביצוע הבחירות ליושב-ראש הליכוד, לצירי הועידה ולחברי מועצות הסניפים. הועדה תקבע מועדים מקומות ועניינים טכניים ותביא את החלטותיה, המחייבות פרסום בשל טבעון, לידיעת ציבור חברי הליכוד, בדרך שתקבע. לשם ביצוע תפקידה מוקנות לועדה כל הסמכויות הדרושות, אשר לא יוחדו לגוף אחר.

69. הועדה מוסמכת להורות לכל גוף או נושא תפקיד בתנועה ואלה יפעלו על-פי הוראותיה הנוגעות לביצוע תפקידה האמור.

70. הועדה בכל הנוגע להליך בחירת יושב ראש התנועה, תתייעץ עם יושב ראש ועדת הפיקוח.

71. (א) הועדה תכין את ספר הבוחרים של כלל הזכאים לבחור (ספר הבוחרים הכללי) ומתוכו תגזור את ספרי הבחירות של כלל הזכאים לבחור בכל סניף או ישוב (ספר הבוחרים הסניפי).

(ב) ספר הבוחרים הסניפי יכלול את בעלי זכות הבחירה שכתובת מגוריהם היא בתחומו של הסניף, או שהם חברים באותו סניף.

(ג) הועדה תכין את ספר הבוחרים לאזור הבחירה "מייסדים".

(ד) הועדה תקבע נוהלי בירור, זכות ערעור, ואת נוהלי הערעור על ספר הבוחרים, לענין הכללה או אי הכללה של חבר בספר הבוחרים. בעניין זה תקבע הועדה אילו עניינים, אם בכלל, יידונו בוועדות הבחירות המקומיות.

(ה) ועדת הבחירות מוסמכת לקבוע את הסכום שעל כל מועמד לשלם לקופת התנועה כדמי השתתפות במימון הוצאות הבחירות.

(תיקון מיום 2.3.97).

72. לא יכלל בספר הבוחרים מי שאיננו כשר להיות חבר הליכוד על פי הוראות חוקה זו, ומי שביטל את הוראת הקבע שנתן לתשלום דמי החבר לליכוד או שגרם לכך שלא תבוצע.

73. מבלי לפגוע בכלליות האמור מוסמכת הועדה:

(א) לשמוע ולהחליט בכל הערעורים על ספר הבוחרים.

(ב) לקבוע את לוחות הזמנים ואת הנהלים הדרושים לקיום הבחירות ולפרסמם בדרך שתקבע.

(ג) לאשר הרכב של ועדת בחירות מקומית, לשנות את הרכבה או למנות ועדה כזו.

(ד) לקבוע את חלוקת הצירים לועידה, בכפוף להוראות חוקה זו.

- (ה) לדון ולהחליט בערעור על החלטות של ועדת בחירות מקומיות והחלטות של ועדת קלפי.
(ו) לקבוע את סדרי הדיון ואת המועדים הנוגעים לדיונים המתקיימים בפניה.

תוצאות הבחירות

74. הוגש לוועדה ערעור על תוצאת בחירות לצירי ועידה או למועצת סניף ונמצא פגם בהליך הבחירות, שעלול היה לשנות מתוצאתן, מוסמכת הוועדה, לאחר שאפשרה למי שעלול להיפגע מהחלטתה, להביא בפניה את דברו, להורות על שינוי בתוצאות הבחירות או על פסילתן ועריכת בחירות חדשות.
75. הוועדה תאשר את תוצאות הבחירות ותפרסם אותן בדרך שתקבע.

סופיות החלטות

76. החלטת הוועדה תהא סופית בכל העניינים הנתונים לאחריה.
77. בית הדין של הליכוד לא ישמע ערעורים על החלטות הוועדה ולא יתערב בשיקול דעתה, אלא במתכונת דומה, לפי העניין, לפיקוח על המינהל הציבורי של בית המשפט העליון, בשבתו כבית משפט גבוה לצדק.

סדרי עבודת המרכז

78. המרכז מחליט בכל ענייני התנועה בין ועידה לוועידה, במידה שהסמכות אינה שמורה בחוקה זו למוסד אחר.
79. המרכז רשאי ברוב של חבריו לשנות החלטה של הוועידה. כל החלטה כזו של המרכז תובא לידיעתה של הוועידה הבאה שלאחר קבלת אותה החלטה ותוקף החלטת המרכז יפקע, אם לא תאושר ע"י הוועידה. הוראה זו אינה חלה על החלטות שהמרכז קיבל מכח סמכות שהוועידה האצילה לו.
80. החלטה על התקשרות של התנועה עם גוף פוליטי אחר תתקבל במרכז, והיא טעונה רוב של חברי המרכז.
81. המרכז יתכנס מידי שישה חודשים, ולפחות פעם אחת בשנה.
82. סדר היום ומועד הכינוס של ישיבת המרכז, למעט ישיבה שתזומן לפי סעיף 84. (א) יתואמו בין יו"ר מרכז לבין יו"ר התנועה. במקרה של חילוקי דעות תכריע עמדת יו"ר התנועה.
83. זימונה ואירגונה של ישיבת המרכז ייעשו בידי אגף הארגון של התנועה.

פרק ו': יושב ראש התנועה

הגדרה

84. (א) (1) במועד שייקבע ע"י המרכז ולא יאוחר משישה חודשים לפני מועד הבחירות לכנסת הקבוע בחוק - ייבחר יושב ראש הליכוד.
- (2) נקבע בחוק התפזרות הכנסת מועד לבחירות שהוא מוקדם משישה חודשים מעת קבלת החוק האמור - ייבחר יושב ראש הליכוד בסמוך לקבלת החוק האמור, במועד שייקבע על ידי המרכז.
- (ב) יו"ר הליכוד ייבחר בבחירות אישיות, כלליות, ישירות, שוות וחשאיות על ידי כלל המצביעים המופיעים בספר הבחורים.
- (ג) תחולת סעיף קטן (א) - ממועד הבחירות לכנסת ה-14 ואילך.
85. יושב ראש הליכוד הוא מועמד הליכוד לכהונת ראש ממשלת ישראל.
86. (א) בבחירות לתפקיד של יושב ראש התנועה ייבחר המועמד שיזכה במספר הקולות הכשרים הגדול ביותר, המהווים לפחות 40% מכלל קולות אלה.
- (ב) לא זכה מועמד במספר קולות כאמור לעיל ייערך סיבוב בחירות שני בתוך 14 יום מיום סיבוב הבחירות הראשון.
- (ג) בסיבוב הבחירות השני יתמודד המועמד שקיבל את מספר הקולות הגדול ביותר (המקום הראשון) עם המועמד שקיבל את מספר הקולות הגדול הבא אחריו (במקום השני).
- (ד) זכו שני מועמדים או יותר למספר קולות זהה למקום הראשון, או זכו שני מועמדים או יותר במספר קולות זהה למקום השני, ישתתפו בסיבוב השני: כל מי שזכו במקום הראשון, או, לפי הענין, הראשון במספר הקולות, ביחד עם כל מי שזכו במקום השני.
- (ה) המועמד שזכה ברוב הקולות בסיבוב השני הוא הנבחר.
- (ו) זכו שני מועמדים (או יותר) בסיבוב השני באותו מספר של קולות למקום הראשון, יצרפו לכל אחד מהם את מספר הקולות שבהם זכה בסיבוב הראשון.
- המועמד שזכה, בעקבות הצירוף האמור, במספר הקולות הגדול יותר הוא הנבחר.
- אם בעקבות צירוף הקולות האמור, נשאר שיוויון במספר קולותיהם של מועמדים (שניים או יותר), ייבחר אחד מביניהם בועידת הליכוד או במרכז הליכוד, לפי הענין.
- (ז) לענין סעיף זה, פתק הצבעה פסול ופתק הצבעה ריק (הצבעת נמנע) לא ייחשבו כקולות כשרים.

סמכות יושב ראש התנועה

87. יושב ראש התנועה יפתח את דיוני הועידה.
88. יושב ראש התנועה רשאי להביא בפני הועידה, ועדותיה וכן בפני כל מוסד וכל רשות תנועתית, את הצעתו לקבלת החלטה. הצעה כזו תובא להצבעה בהזדמנות הראשונה, אלא אם הסכים יושב ראש התנועה לדחות את ההצבעה, או שרוב המשתתפים הצביעו בעד הורדת ההצעה מסדר היום.
89. יו"ר התנועה ימנה את יו"ר מטה הבחירות של הליכוד לכנסת, לרשויות המקומיות ולהסתדרות הכללית.
90. (בוטל ביום 12.11.97).

ועדת הפיקוח

הקמה

91. (א) המרכז יבחר, במועד קביעת תאריך הבחירות לכהונת יושב ראש התנועה, ועדה לפיקוח על הבחירות הישירות לכהונת יושב ראש התנועה (להלן: ועדת הפיקוח), ויעמיד בראשה שופט בדימוס של בית-המשפט העליון או בית-המשפט מחוזי.
- (ב) כל מתמודד לכהונת יושב ראש התנועה זכאי לשגר נציג אחד מטעמו שיכהן כחבר הועדה, וכן ממלא מקום קבוע. חבר הועדה וממלא מקומו לא יהיו חברים בוועדת הבחירות המרכזית.
92. ועדת הפיקוח תהא אחראית, כי הבחירות לכהונת יושב ראש התנועה תיערכנה באורח שווה, הוגן, ענייני, צנוע וראוי, ותשקפנה אל נכון את רצון הבוחרים.
93. החלטות הועדה תתקבלנה פה אחד על ידי נציגי המתמודדים בהיעדר הצבעת פה אחד של נציגי המתמודדים תהיה עמדת השופט בדימוס להחלטת הועדה.
94. סבור היה יו"ר הועדה כי הסכמת פה אחד של נציגי המתמודדים חורגת מסמכות הועדה - רשאי הוא לקבוע כי אין לה תוקף.

דרך הפעולה

95. ועדת הפיקוח תקבע את סדרי עבודתה.
96. ועדת הפיקוח תקבל את ספר הבוחרים הכללי מידי ועדת הבחירות המרכזית.
97. יושב ראש ועדת הפיקוח, בשם הועדה, יביא בפני יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית את עמדת ועדת הפיקוח לענין לוחות הזמנים, הנהלים והסידורים הטכניים הקשורים לבחירת יושב ראש התנועה.
98. התעוררה בעיה לענין הבחירות ליושב-ראש התנועה, ובכלל זה בעיה בקלפי בוועדת קלפי או בוועדת בחירות מקומית, רשאי יושב ראש ועדת הפיקוח להביא את עמדתו בפני יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית, אשר יכריע בדבר.
99. ועדת הפיקוח רשאית למנות מטעמה משקיפים לוועדות הקלפי, או לוועדות הבחירות המקומיות.
- המשקיף יזמן לישיבות הועדות, ישמיע את דעתו וירשום הערות בפרטי-כל על פי שיקול דעתו.
100. ועדת הפיקוח רשאית לדרוש עותק של פרטי כל ועדת הקלפי שבו ייכללו כל העניינים הנוגעים לבחירת יושב ראש התנועה.
101. על פי בקשתה, יובאו בפני ועדת הפיקוח, חומר הקלפי וחומר הבחירות.

מועמד

102. המבקש להיבחר בבחירות לכהונת יושב ראש התנועה, יחתום על כתב הצגת מועמדות, בנוסח שתקבע ועדת הבחירות המרכזית, ויצרף אליו הודעת תמיכה בהצגת מועמדותו בחתימת ידם של 500 חברי ליכוד. כתב הצגת המועמדות ימסר לידי ועדת הבחירות המרכזית במועד שתקבע הועדה.

תעמולת בחירות

103. סניפי המפלגה, רשויותיה ומוסדותיה יאפשרו למתמודדים, על בסיס של שיוויון, להביא את דברם בפני חברי התנועה.
104. בבחירת יושב ראש הליכוד ינהג הליכוד וינהגו מוסדותיו, חבריו והמתמודדים, על פי כללים אשר ייקבעו על ידי ועדת הפיקוח.
105. הכללים שתקבע הועדה יבטיחו את אלה:
- (א) המתמודדים ינהלו מערכת בחירות צנועה ולא ראוותנית.
- (ב) תעמולת הבחירות של המתמודדים לא תלווה במופעי בידור, ארוחות והענקת מתנות.
- (ג) מתמודד לא יקבל כספים, אמצעים, מקורות, הענקות וכל כיוצא באלה, במישרין או בעקיפין, לתועלת תעמולת הבחירות שלו, אלא על פי המותר בחוק. הועדה רשאית לקבוע הגבלות נוספות.
- (ד) מתמודד לא יינהג, במישרין או בעקיפין, בתעמולת הבחירות שלו. מכל טובת הנאה שמקורה בכספי הציבור או ברכוש הציבור ובכלל זה כספים או רכוש של התנועה או בעל זיקה אליה. לענין זה, עובד המקבל את שכרו מכספי הציבור, הפועל במרבית זמנו, או בשעות עבודתו, לקידום ענייניו של מתמודד, ייחשב לטובת הנאה שמקבל המתמודד מקופת הציבור, אלא אם כן נטל עובד כזה חופשה ממקום עבודתו.

אכיפה

106. ועדת הפיקוח רשאית, בין אם מיוזמתה ובין אם על פי פנייה לצוות על מתמודד או על מתמודדים, בין בדרך-כלל ובין לעניין מסויים להימנע מלנהוג או לנהוג כפי קביעת הועדה.
107. ועדת הפיקוח תבדוק אם קויימו הכללים שקבעה, בין על פי יוזמתה ובין על-פי פנייה של חבר תנועה. הועדה תקבע עונשים בשל הפרת כללי התמודדות. בין העונשים: התראה, נזיפה, הטלת קנס, פירסום הודעה לציבור ובמקרה מתאים רשאית הועדה לפסול מועמדותו של מועמד או לבטל את בחירתו אם הפר באורח בוטה את הכללים, עד כדי פגיעה בבסיס השיוויון שביסוד ההתמודדות.
108. 30 ימים וכן, 10 ימים לפני יום הבחירות יגיש כל מועמד ליושב ראש ועדת הפיקוח דו"ח ביניים כספי מפורט ובו יגלה באורח מלא ונאות את כלל מקורותיו והשימוש בהם. הדו"ח יערך במתכונת שתקבע הועדה. בתוך 30 יום מיום סיום הליכי הבחירה ישלים כל מועמד את הדו"ח הכספי לגבי התקופה החסרה, ויוסיף פרטים, אם תקבע הועדה. תמצית דו"ח הביניים, כמו גם תמצית הדו"ח המסכם, יפורסמו לציבור בדרך שתקבע הועדה.
109. שמות ופרטים של התורמים יימסרו על ידי כל מועמד לידי יושב ראש ועדת הפיקוח, אשר רשאי לפרסמם לציבור במועד ובדרך שיקבע.

תוצאות הבחירות

110. ועדת הפיקוח תשמע ערעורים על תוצאות הבחירות לכהונת יושב ראש הליכוד. אולם לא יתקבל ערעור אלא אם הצביע המערער על פגם או פסול או פסול במהלך הבחירות והראה, כי אלמלא הפגם או הפסול, היה אחר נבחר בבחירות או אחר היה עולה אל הסיבוב השני.
111. ועדת הפיקוח תקבע את תוצאות הבחירות לכהונת יושב ראש התנועה ותפרסם אותן לציבור

בדרך שתקבע.

סופיות החלטות

112. בית הדין של הליכוד לא ישמע ערעורים על החלטות ועדת הפיקוח ולא יתערב בשיקול דעתה, אלא במתכונת דומה, לפי העניין לפיקוח על המינהל הציבורי של בית המשפט העליון, בשבתו כבית-המשפט גבוה לצדק.

פרק ז': לשכת הליכוד

113. תוך תשעים ימים מיום נעילתה של הוועידה יכונן המרכז את לשכת התנועה, מקצתה חברים בתוקף תפקידם ומקצתה חברים מכוח בחירה.

113א. (א) אלה חברי לשכת הליכוד מכוח תפקידם, משעה שהחלו מכהנים בו וכל עוד הם מכהנים בו:

(1) יו"ר הלשכה;

(2) חברי סיעת הליכוד בכנסת; ראשי רשויות מקומיות של הליכוד או מטעם הליכוד; חברי ההנהלה הציונית שהם חברי הליכוד; ראשי סיעת הליכוד במוסדות הארציים של ההסתדרות החדשה, מזכ"ל הסתדרות העובדים הלאומית וחברי הליכוד שהם ראשי מרחבים ומזכירות נעמ"ת;

(3) יושבי ראש הנהלות סניפי הליכוד;

(4) יו"ר וחברי הוועד המנהל של צעירי הליכוד;

(5) יושבי ראש ההנהלה העולמית והארצית של בית"ר, חברי ההנהלה הארצית והעולמית של בית"ר ובלבד שמספרם לא יעלה על 13; וכן חברי הנהלת "מכבי ישראל" שמספרם לא יעלה על 7.

(ב) חברי לשכת הליכוד כלהלן ייבחרו בבחירות חשאיות ואישיות, בהן רשאי כל בוחר להצביע

עבור לא יותר מ-2/3 ממספר הנבחרים:

- (1) חברות המרכז יבחרו כחברות בלשכה 20% מתוכן;
  - (2) חברי המרכז הנכללים באזור הבחירה 'מייסדים' יבחרו כחברים בלשכה 30% מתוכם;
  - (3) חברי המרכז מי"ע והגולן שאינם חברי סניפים מיושבים שהם רשות מקומית יבחרו כחברי הלשכה 10% מתוכם;
  - (4) חברי המרכז מן המגזר הלא-יהודי, לעדותיהם, יבחרו כחברים בלשכה 10% מכלל חברי המרכז הנמנים עם מגזר זה.
    - (ג) נתפנה מקומו של חבר הלשכה שנבחר כאמור, יבוא תחתיו המועמד אשר קיבל את מספר הקולות הרב ביותר באותו מגזר, ושאינו נמנה אותה שעה עם הלשכה.
    - (ד) יושב ראש התנועה רשאי לצרף ללשכה, באישורה –
      - (1) יושבי ראש סניפים לשעבר מקרב מרכיבי הליכוד לשעבר – ובלבד שמספרם לא יעלה על 10% מחברי הלשכה;
      - (2) אישים מקרב מרכיבי הליכוד לשעבר, לשם תיקון עיוותים – ובלבד שמספרם לא יעלה על 10% מחברי הלשכה.
- 113ב. ועדת הבחירות המרכזית אחראית לביצוע הבחירות ללשכת התנועה, ויהיו לה הסמכויות והחובות לפי פרק ה, בתיאומים המחויבים לפי העניין.
- 113ג. (א) תם כינונה של הלשכה, תכונן היא את הנהלת הלשכה (להלן – ההנהלה).
- (ב) מספר חברי ההנהלה, ובהם יו"ר הלשכה, יעמוד על 91.
- (ג) עלה מספר חברי סיעת הליכוד בכנסת על 42, יעלה המספר הכולל של חברי הלשכה באותו יחס.
- 113ד. אלה חברי הנהלת הלשכה, מכוח תפקידם, משעה שהחלו מכהנים בו וכל עוד הם מכהנים בו:
- (1) חברי סיעת הליכוד בכנסת;
  - (2) יו"ר סיעת הליכוד בהסתדרות החדשה;
  - (3) יו"ר סיעת הליכוד בנעמ"ת;
  - (4) יו"ר צעירי הליכוד.
- 113ה. (א) חברי הלשכה הנכללים באזור הבחירה "מייסדים" יבחרו כחברים בהנהלה ארבעה מתוכם ובהם לפחות אישה אחת.
  - (ב) שאר חברי הלשכה יבחרו את חברי ההנהלה הנוותרים, מתוכם אחד לכל אזור והשאר לפי מפתח אשר ישקף את יחסי הכוחות בין חברי הלשכה לפי שיוכם הסניפי לאזורים גיאוגרפיים.
  - (ג) לא נבחרה אישה בנציגותו של אזור פלוני, תקודם בו המועמדת שצברה את מספר הקולות הרב ביותר מבין מועמדים שלא נבחרו – קידום הדוחק את אחרון הנבחרים מאותו אזור.
  - (ד) לעניין סעיף זה -
- "אזור" - אחד מאלה וסניפים הנכללים בתחומם, הכל לפי התקנון לבחירת רשימת הליכוד לכנסת: הגליל והעמקים, חיפה, מישור החוף, תל-אביב, דן, ירושלים, שפלה, הנגב, יש"ע, מועצות אזוריות; "שיוך סניפי" - בחבר הלשכה שנבחר לוועידה או למועצת סניף - הסניף שבו נבחר; בחבר הלשכה שלא נבחר כאמור – הסניף שבו הוא רשום.
- (ה) נתפנה מקומו של חבר ההנהלה שנבחר כאמור, יבוא תחתיו המועמד אשר קיבל את מספר

הקולות הרב ביותר באותה קבוצת מועמדים, ושאינו נמנה אותה שעה עם ההנהלה.

סמכות

114. (א) לשכת הליכוד תדון בכל הנושאים המדיניים, הכלכליים, החברתיים והבין מפלגתיים המצויים על סדר יומה של התנועה.
- (ב) יו"ר הלשכה ישב בראש ההנהלה, והחלטותיה יחייבו את נציגי התנועה ברשויות הממלכתיות ובכל הגופים הציבוריים האחרים, ככל שאין הן מצויות בסתירה להחלטות המרכז ומבלי לפגוע בסמכויות חברי הסיעה בכנסת ויו"ר התנועה; לשכת הליכוד רשאית לבטל את החלטות ההנהלה.
- (ג) סדר היום ומועד הכינוס של כל ישיבת לשכה או הנהלה יתואמו בין יו"ר הלשכה לבין יו"ר התנועה. במקרה של חילוקי דעות תכריע עמדת יו"ר התנועה.
- (ד) (1) את יו"ר הלשכה תבחר הוועידה בבחירות אישיות, ישירות, שוות וחשאיות, שבהן רשאי כל חבר להצביע בעד מועמד אחד בלבד.
- (2) מועמד שזכה במספר הקולות הרב ביותר הוא הנבחר; זכו שני מועמדים באותו מספר של קולות למקום הראשון, ייערך בין השניים סיבוב שני תוך 14 ימים לאחר מכן.
- (3) ועדת הבחירות המרכזית אחראית לביצוע הבחירות ליו"ר הלשכה, ויהיו לה הסמכויות והחובות של ועדת בחירות וועדת פיקוח בבחירות ליו"ר התנועה; כל מתמודד בבחירות אלה זכאי לשגר נציג אחד מטעמו כמשקיף לישיבותיה של ועדת הבחירות.
- (ה) לשכת הליכוד תכונס לפחות אחת לחודשיים על ידי יושב הראש שלה, וכן בכל עת על פי דרישת יו"ר התנועה.
- (ו) לשכת הליכוד רשאית לבחור, עפ"י הצעת יו"ר התנועה, ועדה מדינית ומועצה כלכלית-חברתית. המלצותיהן יובאו לאישור הנהלת לשכת הליכוד ולשכת הליכוד. במועצה הכלכלית-חברתית יכול שיכנה גם מי שאינם נמנים עם חברי הלשכה.
- (תיקון מיום 12.11.97).

פרק ח': מזכירות הליכוד

115. (א) את יו"ר מזכירות התנועה תבחר הוועידה בבחירות אישיות, ישירות, שוות וחשאיות, שבהן רשאי כל חבר להצביע בעד מועמד אחד בלבד.
- (ב) מועמד שזכה במספר הקולות הרב ביותר הוא הנבחר; זכו שני מועמדים באותו מספר של קולות למקום הראשון, ייערך בין השניים סיבוב שני תוך 14 ימים לאחר מכן.
- (ג) ועדת הבחירות המרכזית אחראית לביצוע הבחירות ליו"ר המזכירות, ויהיו לה הסמכויות והחובות של ועדת בחירות וועדת פיקוח בבחירות ליו"ר התנועה; כל מתמודד בבחירות אלה זכאי לשגר נציג אחד מטעמו כמשקיף לישיבותיה של ועדת הבחירות.
- 115א. בפתח המושב הראשון של המרכז יכונן המרכז את מזכירות התנועה, מקצתה חברים בתוקף תפקידם ומקצתה חברים מכוח בחירה.
- 115ב. (א) מספר חברי המזכירות, ובהם יו"ר המזכירות, יעמוד על 95.
- (ב) עלה מספר חברי סיעת הליכוד בכנסת על 42, יעלה המספר הכולל של חברי המזכירות באותו יחס.

115ג. אלה חברי המזכירות מכוח תפקידם, משעה שהחלו מכהנים בו וכל עוד הם מכהנים בו:

(1) חברי סיעת הליכוד בכנסת;

(2) יו"ר סיעת הליכוד בהסתדרות החדשה;

(3) יו"ר סיעת הליכוד בנעמ"ת;

(4) יו"ר צעירי הליכוד.

115ד. (א) מי שנבחרו באזור הבחירה "מייסדים" יבחרו כחברים במזכירות ארבעה מייסדים

כהגדרתם בסעיף 62(א), ובהם לפחות אשה אחת.

(ב) חברי המרכז מן המגזרים הבאים, לפי העניין, יבחרו כחברים במזכירות –

(1) שניים לא-יהודים, ובלבד שלא יהיו שניהם בני אותה עדה דתית;

(2) שני עולים חדשים, ובלבד שאחד מהם הוא מבני העדה האתיופית.

(ג) כלל חברי המרכז, למעט המנויים בס"ק (א), יבחרו את חברי המזכירות הנותרים, מתוכם אחד

לכל אזור והשאר לפי מפתח אשר ישקף את יחסי הכוחות בין חברי המרכז הנבחרים, לפי אזורים

שבהם נבחרו.

(ד) לא נבחרה אשה בנציגותו של אזור פלוני, תקודם בו המועמדת שצברה את מספר הקולות הרב

ביותר מבין מועמדים שלא נבחרו – קידום הדוחק את אחרון הנבחרים מאותו אזור.

(ה) לעניין סעיף זה -

"לא יהודי" - אזרח ישראלי, שביום הקובע לעניין הזכות לבחור ולהיבחר לא היה רשום כיהודי

במרשם האוכלוסין ולא היה עולה חדש;

"עולה חדש" - מי שביום הקובע לעניין הזכות לבחור ולהיבחר החזיק בתעודת עולה לפי חוק

השבות, וטרם חלפו 15 שנה מאז שבא לישראל על מנת להשתקע בה;

"אזור" - אחד מאלה וסניפים הנכללים בתחומם, הכל לפי התקנון לבחירת רשימת הליכוד לכנסת:

הגליל והעמקים, חיפה, מישור החוף, תל-אביב, דן, ירושלים, שפלה, הנגב, יש"ע, מועצות אזוריות.

(ו) נתפנה מקומו של חבר מזכירות שנבחר כאמור, יבוא תחתיו המועמד אשר קיבל את מספר

הקולות הרב ביותר באותה קבוצת מועמדים, ושאינו נמנה אותה שעה עם המזכירות.

115ה. ועדת הבחירות המרכזית אחראית לביצוע הבחירות למזכירות התנועה, ויהיו לה הסמכויות

והחובות לפי פרק ה, בתיאומים המחויבים לפי העניין.

116. המזכירות תתכנס אחת לשבועיים ולפחות אחת לחודש.

117. המזכירות תבחר, על פי הצעת יו"ר התנועה, את מנכ"ל התנועה ואת מנהלי האגפים

הביצועיים של התנועה, תגדיר את סמכויותיהם ואת תחומי פעולתם, תנחה אותם ותפקח עליהם

במילוי תפקידיהם.

(תיקון מיום 12.11.97).

118. לשם פיקוח מתמיד כאמור על פעולות מינהלת התנועה ואגפיה, תכונן המזכירות מבין חבריה

ועדות משנה בתחומי פעולתה של מינהלת התנועה; המזכירות תאשר את הרכב הוועדות

והעומדים בראשן על פי הצעת יו"ר המזכירות; הוועדות האמורות יקבעו, באישור המזכירות, את

העקרונות לפיהם יופעל שיקול הדעת המוקנה לאגפים הביצועיים של המינהלת ויאשרו את נוהלי

הפעלתו.

פרק ט': בית הדין

119. בית הדין הוא המוסד השיפוטי העליון של התנועה. בכל ענייני התנועה יהיו חברי התנועה, רשויותיה ומוסדותיה כפופים לשיפוט בפני בית הדין של התנועה בהתאם בהתאם לחוקה זו.

הרכב חבר השופטים

120. (א) הועידה תבחר, על בסיס אישי, חבר שופטים לבית-הדין של התנועה שלא יעלה על חמישה עשר חברים, מהם ייקבע חבר אחד כנשיא בית-הדין ושניים כחברי נשיאות בית הדין. הנשיא ושני חברי נשיאות, כאמור, יהוו את נשיאות בית הדין.

(ב) המרכז רשאי להשלים את מכסת בית הדין, אם זו אינה מלאה כאמור בסעיף קטן (א).

(ג) הוצע שופט בדימוס של בית המשפט העליון או של בית משפט מחוזי לכהן כנשיא בית הדין, תוכל הועידה לבחור בו אף אם אינו חבר התנועה.

(ד) כחבר בית הדין יכול לשמש מי שכשיר להיות להיות שופט בית המשפט המחוזי.

(ה) חבר בית הדין לא יהיה חבר במוסד או ברשות אחרת של התנועה, לא ימלא כל תפקיד אחר בתנועה או מטעמה ולא ימצא במצב של ניגוד עניינים בנושא כלשהו הנדון בפניו.

- (ו) חבר בית-הדין יחדל לכהן בתפקיד, אם חדל להיות חבר התנועה, הגיש התפטרותו בכתב, נבצר ממנו לכהן באורח קבוע בתפקידו או הוסר מתפקידו בתוקף פסק דין במושב בית-הדין המורכב מחמישה שופטים.
- (ז) חבר השופטים יכהן עד לבחירת חבר שופטים חדש ע"י הועידה שלאחר הועידה בה נבחר.

נשיא בית-הדין

121. נשיא בית-הדין יהיה מופקד על פעילותו התקינה של בית-הדין.

נשיאות בית הדין

122. (א) נשיא בית-הדין ירכיב את מותב בית הדין לשמיעת תובענה או עתירה שהוגשה.
- (ב) נשיאות בית-הדין, באישור חבר השופטים ברוב דעות, תהיה מוסמכת להתקין תקנות לסדרי הדין בפני בית-הדין.

מותב בית הדין

123. (א) מותב בית-הדין יהיה מורכב משלושה או ממספר בלתי זוגי גדול יותר של שופטים, לפי קביעת הנשיא.
- (ב) נכלל הנשיא במותב - ישמש הנשיא כאב בית הדין, לא נכלל הנשיא במותב - יקבע הנשיא את אב בית הדין של המותב.
- (ג) שופט בית-הדין, שנקבע לכך על ידי הנשיא, רשאי ליתן צוים זמניים וצו ביניים במעמד צד אחד, לפי שיקול דעתו.

דרך השיפוט

124. (א) בהתחשב בתקנות שהותקנו על ידי נשיאות בית הדין כאמור לעיל, ידון בית הדין לפי חוקה זו, לפי עקרונות הצדק והישר בהתחשב בטובת התנועה - הכל לפי שיקול דעתו.
- (ב) מוסמך בית הדין, במקום שיראה לראוי, לסטות מהוראותיו של הדין המהותי - ואין הוא קשור בדיני הראיות ובסדרי הדין הנוהגים בבתי-המשפט.
125. בית הדין יהיה מוסמך :
- (א) לדון בכל עניין המתייחס לתנועה או הקשור אליה והשנוי במחלוקת בין חברי התנועה לבין רשות מרשויותיה, בין החברים בינם לבין עצמם, בכל הקשור לנושאים תנועתיים, ובין התנועה ורשויותיה, בינם לבין עצמם.
- (ב) להורות על הוצאת חבר מן התנועה, או על השעיית פעילותו במוסד ממוסדותיה או ברשות מרשויותיה בכל אחד מהמקרים הבאים:
- (1) פעל בניגוד להחלטת מוסד או רשות מוסמכת של התנועה.
- (2) שוכנע בית הדין כי נסיבות המקרה מעידות בעליל כי חדל החבר להיות חבר התנועה.

(ג) ליתן צווי עשה ואל תעשה, בין אם זמניים או סופיים.

הגדרת סמכויות

126. אין בסמכויות בית הדין כדי להקנות לו מעמד בקביעת מדיניות התנועה או בנושאים הנתונים לשיקול דעתם של מוסדות התנועה וועדותיהם.

השתתפות בישיבות

127. חברי נשיאות בית הדין יוכלו להשתתף כמשקיפים בישיבות הועידה, המרכז ולשכת הליכוד.

פסיקה וענישה

128. (א) היה הנושא שהובא בפני בית הדין בעל אופי כלכלי או כספי, יהיה בית הדין רשאי לחייב צד בתשלום ובהוצאות, ולפסיקת בית הדין יהיה תוקף של פסק בוררות בהתאם לחוק הבוררות, תשכ"ח-1968, אם הצדדים לדיון חתמו על הסכם בוררות כדין.

(ב) בית הדין מוסמך לפסוק:

(1) התראה;

(2) נזיפה;

(3) השעיה מתפקיד;

(4) הדחה מתפקיד;

(5) השעיה זמנית מן התנועה;

(6) הוצאה מן התנועה;

(7) הטלת קנס כספי לטובת התנועה;

(8) תשלום הוצאות הדיון.

(ג) בית הדין יהיה רשאי להורות על פרסום פסק דינו ועל דרך פרסומו, או לאסור את פרסומו.

דיון נוסף

129. (א) על החלטה של בית הדין רשאי כל צד להגיש בקשה לדיון נוסף. הבקשה תוגש לנשיאות בית הדין, והיא רשאית לקבלה אם מצאה כי נושא הדיון הוא עקרוני. החלטת נשיאות בית הדין תהיה סופית.

(ב) החליטה נשיאות בית הדין על דיון נוסף, תקבע הנשיאות מותב מיוחד של בית הדין, שמספר חבריו יהיה גדול בשניים לפחות ממספר חברי המותב המקורי.

פרק י': המוסד לביקורת

130. (א) הועידה תבחר, על בסיס אישי, מבקר פנימי. המבקר יכול שיהיה שופט בדימוס של בית-המשפט העליון או של בית-משפט מחוזי. לא הוצע שופט בדימוס לכהונת המבקר הפנימי, יהא המבקר רואה חשבון או עורך דין.
- (ב) המבקר הפנימי לא יהיה חבר במוסד של התנועה, לא ימלא כל תפקיד אחר בתנועה או מטעמה ולא יימצא במצב של ניגוד עניינים בנושא כלשהו הנתון לביקורתו.
- (ג) המבקר יוכל לקבל שכר מן התנועה עבור מילוי תפקידו, אולם יהיה מנוע מלקבל מגוף הקשור לתנועה שכר או טובת הנאה.

סמכויות

131. המבקר הפנימי יהיה מוסמך לבדוק ולבקר את הדברים הבאים:
- (א) מינהל תקין וטוהר מידות במנגנון התנועה, במוסדותיה, בסניפיה וכן בחוגים ובמסגרות שהוקמו על-ידה.

(ב) הפעולות הכספיות של התנועה מוסדותיה וסניפיה, התאמתן לתקציב וסבירותן.
(ג) נושאים המתייחסים לתנועה שיופנו על-ידי מוסד של התנועה המבקר לא יהיה מוסמך לדון
בבעיות מדיניות או בנושאים הנתונים לסמכויותיהם או לשיקול דעתם של גופים אחרים על פי
חוקה זו.

הליכים

132. (א) המבקר הפנימי יקבע את דרכי הבדיקה והביקורת, עפ"י תוכנית ביקורת שנתית, ומשקבע
את מסקנותיו הכלליות או לנושא מסויים, יודיע עליהן למבוקר ולמתלונן.
(ב) העתקי מסקנות המבקר יימסרו ליו"ר התנועה, ליושב-ראש המוסד הנוגע בדבר, וליו"ר כל
מוסדות התנועה.
(ג) התייחסה הביקורת לאחריות אישית, יתן המבקר למבוקר הזדמנות נאותה להשמיע טיעוניו.

ערעור

133. (א) המבוקר או המתלונן, יהיו רשאים לערער על מסקנות המבקר בפני בית הדין, תוך
שלושים יום מיום קבלת ההודעה על מסקנות הביקורת. החלטת בית הדין תהיה סופית.
(ב) הוגש ערעור לפי סעיף זה, לא ייושמו מסקנות הביקורת, עד להחלטת בית הדין וכפי שיחליט
בית הדין.
(ג) העתקי פסק הדין בערעור, יימסרו למבוקר, למתלונן, ליו"ר התנועה, ליושב ראש המוסד הנוגע
בדבר וליו"ר כל מוסדות התנועה.
134. המבקר הפנימי יוכל למנות לו יועצים ועוזרים לשם ביצוע פעולותיו.
135. המבקר ימסור דין וחשבון שנתי על פעולותיו ליו"ר התנועה ולמזכירות הליכוד, וכן ימסור דין
וחשבון כללי לוועידה על פעולותיו שבתקופה שבין ועידה לוועידה.

השתתפות בישיבות

136. המבקר הפנימי וצוותו יוכלו להשתתף כמשקיפים בישיבות המרכז, לשכת הליכוד ומזכירות
הליכוד.

פרק י"א: הסיעה בכנסת

137. חברי התנועה בכנסת וחברי הממשלה מטעם התנועה, שאינם חברי הכנסת, יהוו את סיעת התנועה בכנסת.

סמכויות

138. (א) הסיעה תבחר ביושב ראש הסיעה ובחברי הנהלת הסיעה.
- (ב) הסיעה תבחר במועמדי התנועה לתפקיד סגן יושב-ראש הכנסת, לתפקיד יושב-ראש ועדות בכנסת ולתפקיד חברי ועדות הכנסת.
- (ג) הסיעה תבחר בכל מועמד לתפקיד אחר מטעם התנועה העשוי להיבחר על-פי החוק במליאת הכנסת ו/או באחת מועדותיה, למעט מועמדים לתפקידי שרים וסגני שרים.
- (ד) הסיעה תייצג את התנועה בכנסת ברוח עקרונותיה של התנועה, ובהתחשב בהחלטות מוסדותיה המוסמכים, ותפעל בכל עניין הקשור לפעולתה ולסמכויותיה של הכנסת.

דרך הבחירה

139. (א) לאחר בחירת יו"ר התנועה, כאמור בסעיף 84 (ב), יבחרו כלל חברי התנועה את שאר המועמדים לרשימת הליכוד לכנסת, אף זאת בבחירות אישיות, כלליות, שוות, ישירות וחשאיות. נציגי המחוזות ברשימת הליכוד לכנסת, יבחרו על ידי כלל חברי התנועה מאותו מחוז בחירה בלבד. סדרי הבחירה ייקבעו בתקנון הבחירות על ידי המרכז, לאחר דיון בוועדת החוקה.
- (ב) יובטח ייצוג למחוזות ולמגזרים ברשימת מועמדי הליכוד לכנסת.
(תיקון מיום 12.11.97).
- 139א. בוטל על ידי בית הדין של הליכוד ביום 22.10.06.
- 139ב. בוטל על ידי בית הדין של הליכוד ביום 22.10.06.
140. (א) מרכז הליכוד יכונן ועדת בחירות מרכזית וועדת פיקוח לשם ניהול הבחירות הישירות למועמדי הליכוד לכנסת.
- (ב) בראש שתי הוועדות שנמנו לעיל יעמדו שופטים בדימוס של בית המשפט העליון או בית משפט מחוזי, ומספר חברי כל ועדה לא יעלה על 9.
- (ג) חברים שהציגו מועמדותם לכהונה בכנסת מטעם הליכוד בבחירות האמורות - לא יוכלו להימנות עם חברי ועדת הבחירות המרכזית וועדת הפיקוח.
141. הבחירות הישירות לחברי הכנסת מטעם הליכוד תיערכנה לא יאוחר מאשר 6 חודשים לפני מועד הבחירות הכלליות לכנסת.

פרק י"ב: סיעת הליכוד בהסתדרות

142. חברי התנועה שהם חברי ההסתדרות הכללית של העובדים בישראל יחשבו כ"סיעת הליכוד בהסתדרות" (להלן; הסיעה).
143. (א) הסיעה תפעל על פי חוקת התנועה בשינויים המחויבים לפי העניין.
- (ב) הסיעה תהיה הנציגות הבלעדית של התנועה בהסתדרות ובשלוחותיה.
- (ג) החלטות מוסדות תנועה יחולו גם על הסיעה.
- (ד) חברי הסיעה ומוסדותיה יהיו כפופים לבתי הדין של התנועה.
- (ה) הסיעה תהיה נתונה לביקורת המוסד לביקורת של התנועה.
- (ו) הוצאת חברים מן הסיעה או השעייתם תיעשה בדרך שנקבעה לגבי כל חבר התנועה.
- הוראת שעה להליכי בחירת מועמדי סיעת הליכוד בהסתדרות לתפקידים הנבחרים על פי חוקת הסתדרות העובדים הכללית החדשה (אושרו בישיבת המרכז בתאריך 2.3.97).
1. חברי התנועה שהם חברי ההסתדרות הכללית של העובדים בישראל יחשבו כ"סיעת הליכוד בהסתדרות"
2. א. ועידת סיעת הליכוד בהסתדרות הינה הגוף העליון של סיעת הליכוד בהסתדרות והיא

- רשאית להחליט בכל ענייני סיעת הליכוד בהסתדרות, כל עוד אלו אינם סותרים את חוקת התנועה או את החלטות מוסדות התנועה ורשויותיה.
- ב. הבחירות לוועידת הליכוד ה-2 ולמועצות הסניפים, תהיינה גם הבחירות לוועידת סיעת הליכוד בהסתדרות.
- ג. אלו הם חברי ועידת סיעת הליכוד בהסתדרות:
- א. חברי סיעת הליכוד בהסתדרות שנבחרו לוועידת הליכוד.
- ב. חברי סיעת הליכוד בהסתדרות שנבחרו למועצות של סניפי הליכוד בישובים בהם יש עירייה או מועצה מקומית.
- ג. חברי סיעת הליכוד בהסתדרות שנבחרו למועצות של סניפי הליכוד במועצות אזוריות.
- ד. בנוסף לחברי ועידת סיעת הליכוד בהסתדרות הנבחרים, יהיו חברים מכוח כהונתם גם חברי סיעת הליכוד בהסתדרות שהינם: ראש ממשלה, שר בממשלה, ראש רשות מקומית, חבר בית נבחר ההסתדרות, חבר ועדת ביקורת בהסתדרות, מזכיר מועצת פועלים, חבר מליאת מועצת פועלים, חברת מזכירות נעמ"ת, חברת מועצת נעמ"ת, חברת ועדת ביקורת בנעמ"ת, מזכיר איגוד מקצועי, חברי מזכירות איגוד מקצועי, חבר ועד מנהל של קופ"ח כללית.
- ה. תנאי לחברות מכוח כהונה בוועידת סיעת הליכוד בהסתדרות, הוא שהחבר היה חבר התנועה לפחות 9 חודשים לפני היום שנקבע לקיום ועידת סיעת הליכוד בהסתדרות.
4. חברי ועידת סיעת הליכוד בהסתדרות יבחרו את מועמדי סיעת הליכוד בהסתדרות לתפקידים הנבחרים הקבועים בהסתדרות.
5. הבחירות תהיינה כלליות, ישירות, חשאיות, שוות, אישיות, או יחסיות, כפי שייקבע בהתאם לתפקידים הנבחרים.
- על פי הענין, ניתן גם לקבוע, כי הגוף שיבחר את מועמדי סיעת הליכוד בהסתדרות לתפקידים הנבחרים, יהיה מורכב מחברי ועידת סיעת הליכוד בהסתדרות בהתאם לאזור הבחירה הקבוע בהסתדרות.
6. א. מרכז הליכוד מסמיך את מזכירות הליכוד לאשר, על פי הצעת מנהלת הליכוד, בהתייעצות עם מזכירות סיעת הליכוד בהסתדרות, תקנות לבחירות וכן את הרכב ועדת הבחירות.
- ב. סמכויות ועדת הבחירות תהיינה כפי שסמכויותיה של ועדת הבחירות האמורה בפרק ה' לחוקת הליכוד, בשינויים המחוייבים.
7. ככל שיש סתירה בין הוראות פרק י"ב לחוקת התנועה לבין הוראות השעה יהיו הוראות השעה עדיפות.
- הוראות השעה יהיו בתוקפן עד לאחר השלמת החקיקה של נושא סיעת הליכוד בהסתדרות ומוסדותיה.

פרק י"ב 1: צעירי הליכוד

(הפרק אושר בישיבת מרכז מיום 3/11/99).

חברות

143א. מי שהינו חבר התנועה עפ"י חוקת התנועה, וטרם מלאו לו 35 שנים, יהיה חבר צעירי הליכוד.

ועידת צעירי הליכוד

143ב. ועידת צעירי הליכוד הינה הגוף העליון של צעירי הליכוד והיא רשאית להחליט בכל ענייני הצעירים, כל עוד אלו אינם סותרים את חוקת התנועה או את החלטות מוסדות התנועה ורשויותיה.

143ג. הבחירות לוועידת הליכוד ולמועצות הסניפים שתתקיימנה אחת לארבע שנים יהיו גם

הבחירות לוועידת הצעירים.

1143ד. אלו הם חברי ועידת צעירי הליכוד:

(1) צעירי הליכוד שנבחרו לוועידת הליכוד.

(2) צעירי הליכוד שנבחרו למועצות סניפי הליכוד בישובים שבהם יש עירייה או מועצה מקומית.

(3) צעירי הליכוד שנבחרו למועצות של סניפי הליכוד במועצות האזוריות.

1143ה. (א) בנוסף לצירים הנבחרים יהיו לצירים, מכח כהונתם צעירי הליכוד שהינם ראשי רשויות

מקומיות של הליכוד או מטעם הליכוד, מזכירי מועצות פועלים ומזכירות נעמ"ת, צעירי הליכוד

שהינם חברי ההנהגה העולמית של בית"ר, חברי ההנהגה הארצית של בית"ר, חברי ההנהגה

העולמית של מכבי העולמית, חברי ההנהגה הארצית של מכבי ישראל, חברי ההנהגה הארצית של

מכבי צעיר, חברי המזכירות הארצית של הנוער הלאומי העובד והלומד ובתנאי שמספר הצירים

מכל מוסד כאמור לא יעלה על 6. צעירי הליכוד שהינם יו"ר התאחדות הסטודנטים הארצית של

אגודות הסטודנטים במוסדות להשכלה גבוהה, יו"ר אגודת סטודנטים במוסד להשכלה גבוהה.

צעירי הליכוד שהינם חברים בהנהלות תאי הסטודנטים של הליכוד במוסדות להשכלה גבוהה.

החברים בהתאחדות הסטודנטים הארצית ובתנאי שמספר הצירים מכל תא של אוניברסיטה לא

יעלה על 6 ומספר הצירים מכל תא של מכללה לא יעלה על 2.

(ב) תנאי לחברות מכוח כהונה בוועידת הצעירים הוא, שהחבר היה חבר התנועה לפחות 9 חודשים

לפני היום שנקבע לקיום הוועידה.

1143ו. (א) ועידת הצעירים תבחר את יו"ר נשיאות הוועידה ואת נשיאות הוועידה, והיא רשאית

לשנות את סדר יומה שנקבע ע"י נשיאות הוועידה. מספר חברי הנשיאות לא יעלה על 11 חברים.

(ב) הנשיאות תנהל את הוועידה והיא מוסמכת להחליט על נוהל דיוני הוועידה ועל סדר יומה של

הוועידה.

1143ז. ועידת צעירי הליכוד תתכנס במהלך המושב של ועידת התנועה ולכל המאוחר תוך 30 יום

מיום נעילתה.

1143ח. הוועידה תבחר מבין חבריה את יושב ראש צעירי הליכוד.

1143ט. הוועידה תבחר 20% מבין חבריה בבחירות חשאיות ואישיות להיות חברים במועצה הארצית

של צעירי הליכוד. כל בוחר יהיה רשאי להצביע עבור לא יותר מ-2/3 ממספר החברים שיבחרו

למועצה הארצית.

המועצה הארצית של צעירי הליכוד

1143י. אלו הם חברי המועצה הארצית של צעירי הליכוד:

(1) יו"ר צעירי הליכוד.

(2) חברי המועצה הארצית שנבחרו על ידי ועידת צעירי הליכוד.

(3) צעירי הליכוד שהינם חברי כנסת: חברי מזכירות התנועה: ראשי רשויות מקומיות של הליכוד

או מטעם הליכוד, חברי הנהלה ציונית, מזכירי מועצות פועלים ומזכירות נעמ"ת, יושבי ראש

הנהלת סניפי הליכוד בישובים שיש בהם עיריה או מועצה מקומית, יושבי ראש הנהלות סניפי

הליכוד במועצות האזוריות.

סמכות

143יא. (א) המועצה הארצית של צעירי הליכוד תדון בעקרונות הפעולה של צעירי הליכוד בהתאם למדיניות הכללית של התנועה ובהתאם להנחיותיה ובהתאם לחוקה זו.

(ב) המועצה הארצית רשאית לבחור ועדות משנה ולהאציל להן מסמכויותיה השונות.

143יב. יו"ר צעירי הליכוד יכנס את המועצה הארצית בתוך 60 יום ממועד נעילת הועידה לשם בחירת יושב ראש מועצה ארצית וועד מנהל.

143יג. (א) המועצה הארצית תתכנס אחת ל-4 חודשים ולפחות אחת לחצי שנה.

(ב) סדר היום ומועד כינוסה של כל ישיבת מועצה יתואמו בין יו"ר המועצה הארצית לבין יו"ר צעירי הליכוד. במקרה של חילוקי דעות תכריע עמדת יו"ר צעירי הליכוד.

הועד המנהל של צעירי הליכוד

143טו. (א) המועצה הארצית של צעירי הליכוד תבחר 20 חברים מבין חבריה בבחירות אישיות וחשאיות כחברים בועד המנהל של צעירי הליכוד. כל בוחר יהיה רשאי להצביע עבור לא יותר מ-2/3 ממספר החברים שיבחרו לועד המנהל.

(ב) בנוסף לחברי הועד המנהל הנבחרים יהיו לחברי הועד המנהל, מכח כהונתם, צעירי הליכוד שהינם חברי כנסת: צעירי הליכוד שהינם חברי מזכירות הליכוד.

(ג) יושב ראש צעירי הליכוד יהיה יו"ר הועד המנהל של צעירי הליכוד.

143טז. (א) הועד המנהל של צעירי הליכוד יטפל בכל ענייני הצעירים בהתאם לעקרונות הפעולה כפי שהותוו לו ע"י המועצה הארצית של צעירי הליכוד וע"י מוסדות התנועה ורשויותיה. הועד המנהל ייצג את צעירי הליכוד כלפי חוץ.

(ב) הועד המנהל יפעל בהתאם למטרות התנועה, עפ"י חוקה זו ובהתאם להוראות מוסדות התנועה ורשויותיה.

143יז. (א) הועד המנהל יתכנס אחת לחודש לפחות.

(ב) זימון הישיבה וסדר יומה ייעשה ע"י יו"ר הועד המנהל.

143יח. חברי הועד המנהל הנבחרים ויו"ר צעירי הליכוד יהיו חברים בלשכת הליכוד.

יו"ר צעירי הליכוד

143יט. יו"ר צעירי הליכוד יהיה יו"ר הועד המנהל של צעירי הליכוד.

143כ. יו"ר צעירי הליכוד יבחר ע"י ועידת צעירי הליכוד בבחירות אישיות, ישירות, שוות וחשאיות.

143כא. (א) מועמד אשר יזכה במספר הקולות הכשרים הגדול ביותר המהווים לפחות 40% מכלל המצביעים בהצבעה הוא היו"ר. לא זכה אף מועמד ב-40% כאמור, ועדת הבחירות המרכזית תקבע סיבוב בחירות נוסף תוך 14 יום.

(ב) בסיבוב השני יתמודדו שני המועמדים שקיבלו את מס' הקולות הגדול ביותר.

(ג) המועמד שזכה ברוב הקולות בסיבוב השני הוא הנבחר.

(ד) זכו שני המועמדים בסיבוב השני באותו מספר קולות למקום הראשון, יצטרפו לכל אחד מהם

מספר הקולות שבהם זכה בסיבוב הראשון. המועמד שזכה בצירוף הקולות הגדול ביותר הוא הנבחר.

ועדת בחירות

143כב. (א) ועדת הבחירות המרכזית שתיבחר ע"י מרכז הליכוד לפי סעיף 64 לחוקת התנועה לצורך קיום הבחירות לוועידת הליכוד, תכהן גם כועדת הבחירות לקיום ועידת צעירי הליכוד. (ב) ועדת הבחירות תהיה אחראית לאישור ספר חברי הוועידה של צעירי הליכוד ולביצוע הבחירות ליו"ר נשיאות הוועידה, לנשיאות הוועידה, ליו"ר צעירי הליכוד ולחברי המועצה הארצית של צעירי הליכוד.

פרק י"ב 2 : השלטון המקומי

(הושלם בישיבת מרכז הליכוד מיום 5.5.98)

סיעת הליכוד ברשות המקומית

143כג. סיעת הליכוד ברשות המקומית, תימנה את חברי המועצה של הרשות המקומית, שנבחרו ברשימת הליכוד.

בחירת מועמדי הליכוד למועצת הרשות המקומית

143כד. (א) מועמדי הליכוד לכהונה כחברי מועצת הרשות המקומית, ייבחרו בבחירות אישיות, ישירות, כלליות, שוות וחשאיות, על ידי חברי מועצת סניף הליכוד באותה רשות מקומית. (ב) רשאי להציג את מועמדותו להיכלל ברשימת הליכוד למועצת הרשות המקומית, חבר תנועה הזכאי להיבחר מטעם התנועה, לפי הקבוע בחוקה, והוא בעל כשירות להיבחר לכהונה האמורה

מבחינת חוקי הבחירות.

(ג) בחירת מועמדי הליכוד למועצת הרשות המקומית תתקיים בישיבה שתיוחד לשם כך. הודעה בדבר קיום ישיבת הבחירות תשלח לחברי מועצת סניף, לפחות 10 ימים לפני היום האמור על ידי האגף המוניציפלי של הליכוד.

בחירת מועמדי הליכוד לכהונה כראש הרשות המקומית

143כ. (א) מועמד הליכוד לכהונת ראש הרשות המקומית ייבחר בבחירות אישיות, ישירות, כלליות שוות וחשאיות על ידי חברי סניף הליכוד ברשות המקומית הזכאים לבחור לפי הקבוע בחוקה.

(ב) רשאי להציג את מועמדותו לכהונה כראש הרשות המקומית, מי שרשאי להציג את מועמדותו להיכלל ברשימת הליכוד כמפורט לעיל.

ועדת היגוי עליונה

143כו. (א) לפני בחירות לכלל הרשויות המקומיות, ימנה יו"ר התנועה, באישור מרכז הליכוד, ועדת היגוי עליונה בת שלושה חברי שתהיה אחראית למערכת הבחירות לכלל הרשויות המקומיות.

(ב) ועדת ההיגוי העליונה רשאית, בנסיבות מיוחדות, לקבוע כי הליכוד יתמוך בבחירת המועמד שתקבע הועדה, או ברשימה שתקבע הועדה, ימנע מהצגת מועמד מטעמו, והיא מוסמכת לקבוע מועמד בעצמה או בעקבות הליכים אחרים כפי שהורתה.

(ג) ועדת ההיגוי תשמע את עניינם של הנוגעים בדבר ובכלל זה את עניינם של אלה העלולים להיפגע מהחלטותיה. הועדה תאפשר לפונים האמורים, להביא בפניה את עניינם בדרך שתקבע, בלא שתפגע יעילות עבודתה. בכלל זה, רשאית הועדה לקבוע כי הדברים יובאו בפניה, או בפני מי שתמנה לשם כך בע"פ או בכתב, פנים אל פנים או בדרך אחרת, באורח ישיר או באמצעות נציג וכל כיוצא באלה.

הוראות שונות

143כז. (א) ברשות מקומית שיש בה יותר מסניף אחד של התנועה, ייחשבו מועצות הסניפים האלה, בכל הנוגע לבחירת מועמדי הליכוד לכהונה כחברי מועצת הרשות המקומית, כמועצת סניף אחת.

(ב) בפרק זה, ההגדרה "רשות מקומית" - לרבות "מועצה אזורית".

פרק י"ב 3: הליכוד העולמי

143כח. (א) הליכוד תנועה עולמית לציונות לאומית ליברלית (להלן - הליכוד העולמי) הינה תנועה ציונית עולמית המאגדת את סניפי וחברי הליכוד מישראל ומחוץ לארץ.

(ב) הליכוד העולמי יפעל בהתאם להוראות חוקת הליכוד העולמי כפי שתעודכן מעת לעת על ידי ועידת הליכוד העולמי, במסגרתה יכול שתיכללנה הוראות לעניין מוסדות הליכוד העולמי, תפקידם, הרכבם, דרך בחירתם, סמכויותיהם ודרך פעולתם.

(ג) צירי ועידת הליכוד העולמי ייקבעו בהתאם לחוקת הליכוד העולמי; צירי סניף ישראל ייקבעו לפי הוראות סעיף 143כט להלן.

143כט. (א) הצירים מטעם סניף ישראל לוועידת הליכוד העולמי, וכן ממלאי מקומם, ייבחרו ע"י מרכז הליכוד, בדרך המפורטת בסעיף 143ל להלן.

(ב) זכאים להיבחר כצירים לוועידת הליכוד העולמי מטעם סניף ישראל רק מי שנתקיימו לגביהם כל תנאי הכשירות הנזכרים בסעיף 18א לחוקה זו.

(ג) חבר סניף ישראל זכאי להיבחר כנציג מטעם הליכוד העולמי למוסדות הלאומיים ולכל גוף אחר שאינו אורגן של הליכוד העולמי, רק אם נתקיימו בו כל תנאי הכשירות הנזכרים בסעיף 19 לחוקה זו.

(ד) על כל מועמד לעמוד בתנאי הכשירות, כפי שהם מופיעים בחוקת ההסתדרות הציונית.

(ה) המועמדים לכהונות הבכירות מטעם הליכוד העולמי - יו"ר הסוכנות היהודית וההסתדרות הציונית ו/או גזבר הסוכנות וההסתדרות הציונית, יומלצו על ידי יו"ר תנועת הליכוד בישראל ויועמדו לבחירה בוועידת הליכוד העולמי.

143. (א) נציגי סניף ליכוד ישראל לוועידת הליכוד העולמי ייבחרו על ידי מרכז הליכוד בהצבעה חשאית; טרם הפכה ועידת הליכוד למרכז הליכוד ייבחרו הצירים על ידי ועידת הליכוד בהצבעה חשאית.

(ב) מועד ונהלי הבחירות כאמור בסעיף משנה (א) ייקבע על ידי יושב ראש המרכז או יושב ראש הוועידה, לפי העניין, והן תיערכנה לא יאוחר משלושה חודשים לפני מועד כינוס ועידת הליכוד העולמי.

(ג) הבחירות תתקיימנה בשיטה של רשימות מועמדים; כל ציר למרכז או לוועידה, לפי העניין, יהיה בעל זכות להצביע עבור רשימת מועמדים אחת.

(ד) רשימה שלא קיבלה לפחות 5 אחוז מכלל קולותיהם הכשרים של המשתתפים בהצבעה, תיחשב כמי שלא עברה את אחוז החסימה ולא תשתתף בחלוקת הצירים, והקולות שניתנו לה לא יבואו במניין הקולות לצורך קביעת המודד כמשמעו בסעיף משנה (ה) להלן.

(ה) מספר הקולות הכשרים שקיבלו כל הרשימות שעברו את אחוז החסימה הקבוע בסעיף משנה (ד) יחולק במספר הצירים של סניף ישראל לוועידת הליכוד העולמי, והתוצאה שתקבל תהא המודד לציר (להלן בסעיף זה – המודד).

(ו) מספר הצירים בהם זכתה כל רשימה ייקבע על פי חלוקת מספר הקולות הכשרים שקיבלה במודד; הייתה התוצאה מספר שאינו שלם, תעוגל התוצאה כלפי מטה למספר השלם הקרוב ביותר, ואילו היתרה תיחשב כעודף קולות; נותרו צירים לחלוקה לאחר חלוקת הצירים על פי הקבוע בסעיף משנה זה, יחולקו הצירים בין הרשימות על פי עודפי הקולות שנותרו להן, בסדר יורד; היו שתי רשימות או יותר בעלות עודפי קולות שווים ולא נותרו מספיק צירים לחלוקה לכולן, יקיים יושב ראש המרכז או הוועידה, לפי העניין, הגרלה ביניהן לקביעת הרשימה או הרשימות שתזכינה בציר נוסף.

(ז) זהות הצירים מטעם כל רשימה תיקבע בהתאם לסדר הופעתם של המועמדים מטעמה ברשימה, החל מהראשון ברשימה בסדר יורד, עד להשלמת מכסת הצירים בהם זכתה אותה רשימה; התפטר ציר מטעם רשימה או חדל מכהונתו מכל סיבה אחרת, יבוא תחתיו הבא בתור בסדר מועמדי הרשימה.

(ח) עשרים אחוז מהצירים הנבחרים מטעם כל רשימה תהיינה נשים ועשרים וחמישה אחוז מהצירים הנבחרים מטעם כל רשימה יהיו צעירים שגילם עד 30 שנה; במידה ולא נבחרו מטעם רשימה די נשים ו/או צעירים בהתאם לאמור בסעיף משנה זה, יראו את הנשים והצעירים, לפי העניין, המצויים במקומות נמוכים יותר ברשימה כמי שנבחרו כצירים במקום מועמדים הנמצאים במקומות גבוהים יותר עד להבטחת השלמת מכסת הייצוג כאמור בכל רשימה; לא נמצאו ברשימה די נשים או די צעירים כדי למלא את מכסת הייצוג כאמור, תיראה הרשימה כמי שזכתה במספר צירים נמוך יותר בשיעור הפרש הדרוש לצורך השלמת הייצוג, ומזכירות הליכוד תמנה את הצירים החסרים עד להשלמת מכסת הייצוג כאמור.

(ט) צירי סניף ישראל של הליכוד העולמי לקונגרס הציוני וממלאי מקומם ייקבעו מבין צירי ועידת הליכוד העולמי שנבחרו כאמור בסעיף זה; מספר הצירים שתקבל כל רשימה ייקבע בהתאם

לחלקה באחוזים מתוך צירי סניף ישראל לוועידת הליכוד העולמי; כל רשימה תהא זכאית לקבוע מי מבין הצירים שנקבעו מטעמה לוועידת הליכוד העולמי יכהנו כצירים וכממלאי מקום צירים לקונגרס הציוני, עד למילוי מכסת הצירים המגיעה לה, ובלבד שהרכב הצירים שייבחר מטעם כל רשימה יקיים את כל הוראות הקונגרס הציוני לעניין הבטחת ייצוג.

(י) בנוסף לצירים כפי שפורטו לעיל לוועידת הליכוד העולמי ייכללו כצירים לוועידה בעלי התפקידים כדלהלן: יו"ר התנועה העולמית, יו"ר ההנהלה, חברי ההנהלה הציונית והסוכנות היהודית, ממלאי תפקיד יו"ר, יו"ר עמית, וסגן מטעם הליכוד בקק"ל, בקרן היסוד, ובוועד הפועל הציוני, מזכ"ל התנועה".

פרק י"ג: הוראות כלליות

הוראות פרק זה יחולו באין הוראה מפורשת אחרת בחוקה זו.

זכויות חתימה

144. תחייב את התנועה לכל דבר ועניין חותמת בתוספת שתי חתימות זכויות החתימה ייקבעו ע"י יו"ר התנועה לאחר התייעצות עם המבקר הפנימי של התנועה.

החלטות גוף בוחר

145 (א) גוף נבחר אינו רשאי לבטל או לשנות החלטות הגוף שבחרו. "גוף" בפרק זה לרבות מוסד, רשות, גוף ממונה או נבחר.

(ב) על אף האמור לעיל, לשכת הליכוד אינה רשאית לבטל או לשנות את החלטות מרכז הליכוד.

ישיבה ראשונה

146. גוף נבחר יכול לראשונה וינוהל בישיבתו הראשונה ועד לבחירת יושב-ראש, לפי חוקה, על-ידי יו"ר התנועה או יושב ראש הגוף שבחרו, ובהעדר גוף כזה על ידי יושב ראש ועדת הבחירות שקיימה את הבחירות לאותו מוסד.

זימון ישיבות

147. כל גוף יזמן על ידי היושב-ראש שלו. 20% מחברי כל גוף רשאים לדרוש מן היושב-ראש לכנס את הגוף לדיון בנושא מוגדר. נעשתה פנייה כאמור, יכנס היושב-ראש תוך שלושים יום מיום הדרישה, את הגוף לדיון בנושא הנדרש.

148. (א) המניין הדרוש לקיומה של ישיבת גוף הוא 20% מחברי אותו גוף, הנוכחים בפתיחת הישיבה, והוא מספיק לכל דבר ועניין אפילו פחת מספרם בהמשכה.

(ב) לא נכחו 20% מחברי הגוף בשעתה היעודה של הישיבה, אין בכך כדי למנוע פתיחתה, ובלבד שלא תתקיים בה הצבעה אלא כתום שעה לאחר מכן.

(ג) לעניין סעיף זה, "ישיבה" – למעט השתתפותם של חברי גוף בהצבעה חשאית.

קיום גוף

149. גוף יוכל לפעול אף אם פחת מספר חבריו, כל עוד לא פחת ממחצית חבריו.

הצבעות

150. (א) החלטות יתקבלו בהצבעה גלויה על-ידי רוב של המשתתפים בהצבעה.

(ב) 10% מחברי הגוף רשאים לדרוש, לפני ההצבעה, כי תקויים הצבעה חשאית הדרישה תוגש בכתב בחתימת ידי המבקשים סמוך להצבעה, ובלבד שהמבקשים נוכחים בישיבה.

151. חבר התנועה הממלא תפקיד של שר, חבר בכנסת או חבר ההנהלה הציונית או חבר הוועדה המרכזת של ההסתדרות או ראש רשות מקומית, לא ימלא תפקיד ביצועי במסגרת אגפי התנועה.

152. (א) מנכ"ל התנועה, מנהלי האגפים ועובדי התנועה לא יוכלו להתמודד על תפקיד נבחר

כלשהו בתוך התנועה ומטעם התנועה בתקופת כהונתם בתנועה, וכן בבחירות הראשונות

שתיערכנה לאחר שיסיימו את תפקידם בתנועה - ובלבד שיהיו בתפקידם לפחות 3 חודשים.

(ב) נושאי התפקידים המפורטים לעיל יחתמו על התחייבות להימנע מהשתתפות במערכות

הבחירות הפנימיות בתנועה, כאמור בסעיף קטן (א). בית הדין של התנועה יאכוף ביצוע התחייבות זו.

המועד לערעור

153. ניתנה זכות לערעור על החלטה כלשהי, יוגש הערעור תוך 21 יום מיום הודעת ההחלטה למערער.

הודעות לחברים

154. הזמנות והודעות לחברים יימסרו במכתב, ואולם בנסיבות מיוחדות מותר למוסרן באמצעות פרסום ב-2 עיתוני צהריים בעלי תפוצה גדולה.

מ"מ י"ר ארעי זמני

155. נפטר או התפטר י"ר התנועה, או שנבצר ממנו באורח קבוע לכהן בתפקידו, יכהן י"ר המרכז כי"ר ארעי לתנועה. י"ר המרכז יזמן את המרכז לשיבה דחופה בתוך 21 ימים. המרכז יקבע את מועד הבחירות הישירות, כאמור בסעיף 84(ב), שבהן ייבחר י"ר התנועה החדש, ואלה תיערכנה בהקדם האפשרי ובלבד שלא יעלה על 90 ימים מיום שנקבע מועד הבחירות הישירות. המרכז יבחר בישיבתו האמורה י"ר זמני לתנועה וכהונתו של זה תיפקע מיד עם כניסת י"ר התנועה הנבחר לתפקידו.

156. ביקש ראש-הממשלה שאינו מטעם הליכוד לצרף שרים מטעם הליכוד לממשלתו, יביא י"ר התנועה את רשימת השרים המומלצים על-ידו לאישור מרכז הליכוד.

כפיפות

157. כל גוף נבחר או ממונה הנושא את שם הליכוד כפוף להוראות חוקה זו ולהחלטות המוסדות המרכזיים של התנועה.

כהונה

158. כהונת מוסדות התנועה היא מתאריך בחירתם ועד להחלפתם בוועידה הבאה לאחר בחירתם, במוסדות שנבחרו תחתם.

ועדה מיוחדת (תקנות מיום 12.11.97).

נוהלי הבחירה על פי סעיפים 114,117,115,139, אשר לא פורטו בחוקה זו, ייקבעו ע"י ועדה שתוקם לצורך זה. החלטות הועדה יאושרו בכינוס המרכז הראשון שיתכנס לאחר שהתקבלו ועד לאישורן יהיה להן תוקף משפטי מחייב.

החלטות

(א) השלמות

ועדת החוקה בהרכבה הנוכחי תגיש לאישור מרכז הליכוד בתוך 12 חודשים השלמות לחוקה, אשר יכללו את הנושאים כדלהלן:

(1) תקנות הבחירות המקדימות למועמדי הליכוד לכנסת (הושלם בהחלטת מרכז הליכוד מיום 5.6.95).

(2) נושא השלטון המקומי (הושלם בהחלטת מרכז הליכוד מיום 5.5.98).

(3) כינון סניפים ארציים - בכפוף לשמירת שיויונית המודד לבחירת צירים לוועידת התנועה.

(4) נושא תל-אביב (הושלם בהחלטת מרכז הליכוד מיום 2.3.97).

(5) הוספת מימד אישי בבחירות היחסיות לוועידת התנועה ולמועצות הסניפים, בשיטה פשוטה ומובנת.

(6) תקנון לקיום הוועידה הראשונה של צעירי הליכוד (הושלם בהחלטת מרכז הליכוד מיום 3.11.94).

(7) נושא כפל תפקידים.

(8) נושא הליכוד העולמי.

(ב) רציפות

כל עוד לא תתקבל הוראה אחרת בחוקה בנושא תל-אביב - יוסיפו להתקיים הוראות השעה בנושא זה, שנתקבלו במרכז התנועה בישיבתו ביום 15/11/92.

(ג) הוראת שעה

(1) ועדת ההיגוי העליונה תהיה רשאית לדון בערעורים שיגישו אליה בעניין הרכב רשימות הליכוד לרשויות המקומיות. החלטות ועדת ההיגוי תחייבנה את הסניפים.

(2) לעניין הבחירות המוניציפליות הקרובות יהיה "היום הקובע" המועד האחרון לסגירת ספר הבחורים לוועידה זו, דהיינו יום 15/1/93, כפוף לסעיף 19(ב) לחוקה זו.

(ד) נוסח החוקה

(1) להסמיך את ועדת החוקה להכניס שינויים בסדר הסעיפים, תיקוני נוסח ולשון, האחדה של נוסח ומונחים וכיוצא באלה, וזאת ללא שינוי מהותי.

(2) הטופס שבידי יו"ר ועדת החוקה הוא המחייב ומהווה את חוקת התנועה.